

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽE — MAY 20, 1981

Nr. 117

AUSRA Nr. 22 (62)

Tegul melė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė teisydi!

SOS! SOS! SOS! NE VELITI AUKOJU SAVO LAISVĘ

(Tęsinys)

Toliau H. Jaškūnas palietė mūsų demokratijos ir žmogaus teisių klausimus. Jis skundėsi: "Mane teisė nenagrinėjami bylos. Dar prieš teismą nuosprendis, padiktavęs saugumą, jau buvo žinomas". Kai per teismą pats H. Jaškūnas, liudininkai, žmonės iš salės prašė, kad perskaitytų bent vieną antitarybinį sakinį iš jo konfiskuotų dokumentų, prokuroras, paėmęs manifestą, vartė, vartė, bet nieko negalėjo pacituoti. Keista, teisti už antitarybinę agitaciją ir propagandą ir nieko nepacituoti antitarybiško iš daugiau kaip 500 paimtų H. Jaškūno dokumentų...

O koks tarybinio teismo vaizdas — kareiviai, automatai, šunys. Salė pilna žmonių, bet vien tik komunistai, saugumiečiai ir nė vieno paprasto darbininko. Net vienos H. Jaškūno dukros šeimai nebuvo pranešta apie teismo procesą, vykusį čia pat, Jonavoje.

H. Jaškūną išvedant iš teismo salės, jis paklausė vieno saugumiečio: "Kaip čia yra, kad jie nenagrinėjo bylos?" Saugumietis atsakė: "Jei teisėjas būtų perskaitęs

nors vieną tavo parašytą sakinį, būtų atsidūręs tavo vietoje".

H. Jaškūno dukrė dar anksčiau paklausė saugumiečių, kodėl jie nieko nesakė iš jos tėvo dokumentų. Jie atsakė, kad teismo nenorėjo paversti antitarybinių minčių tribūna.

Saugumietis Adomavičius įspėjo H. Jaškūną per pasimatymą neliesti politinių temų, o kalbėti tik apie sveikatą, šeimos reikalus. Kai, nežinūriant įspėjimo, kalbama nukrypo į saugumo darbą, Adomavičius, griebęs telefoną, paskambyno savo viršininkui, kad pasimatymą nutrauktų. Atėjęs kitas saugumietis dar davė 10 min. Joms praėjus, H. Jaškūną išsivedė.

Algis Žiprė praneša...

8 m. vasario mėn. pradžioje gautame laiške A. Žiprė praneša, kad nuo sausio 10 d. randasi Rybinsko m. (Jaroslavo sr.) psichinėje ligoninėje. Neturi pinigų net vokus nusipirkti. Kiek laiko čia bus laikomas — neaišku.

A. Žiprės adresas: 152924 Jaroslavo sr., Rybinskas — 24. Jūn — 83/14 Žiprė Algis, Petro Pabaiga

Italai paliko abortų įstatymą

Net 68 nuosimčiai nepaklausė vyskupo

Roma. — Praėjusį sekmadienį ir pirmadienį Italijos piliečiai dalyvavo referendume, kuris turėjo atnaujinti galingą liberalų Italijos abortų įstatymą, priimtą po ilgu ginčų 1978 gegužės mėn. Įstatymas leidžia moterims 18 metų ir vyresnėms reikalaujant aborto per pirmas 90 nėštumo dienų. Tai teisė pagrindžiama tuo, kad nėštumas ir gimdymas gali būti kenksmingas motinos sveikatai arba pažeisti ją psichologiškai. Abortas gali būti leidžiamas, jei nėštumas kilo iš prievartavimo arba jei yra ženkli, kad naujagimis bus invalidas, deformuotas.

Kitos trys referendumo dalys lietušius, kurie leidžia italams nešioti ginklus, jei jie turi leidimą. Leidimai duodami suaugusiems, daugiau 18 metų italams, nenusiakusiems, mokantiems ginklų vartoti ir įrodžiusiems, kad jiems ginklas reikalingas. Kitas klausimas lietušius teisės suimti įtariamuosius ir juos laikyti arešte iki 48 valandų, nepranešant advokatams ar teisams. Ketvirtas balsavimo klausimas lietušius teisės panaikinti kon-kordatą, nes Bažnyčia jo nesilaiko.

Referendume laimėjo kairiųjų žvilgsnis. Apie 68 nuos. balsuotojų paliko abortų įstatymą, paliko teisę turėti ginklus, atmetė didesnę policijos galias kovojant prieš terorizmą. Už abortų įstatymo panaikinimą balsavo 32 nuos.

Katalikų Bažnyčia aktyviai propagavo abortų įstatymo panaikinimą. Buvo spėjama, kad atnaujinimas prieš popiežių Joną Paulių II-jį patrauks italų balsuoti prieš abortus. Popiežius buvo

pats aktyviai pasisakęs prieš abortus. Apie 50.000 Teisės gyventi judėjimo narių sekmadienį prieš popiežiaus peršovimą demonstravo Romoje ir dalyvavo Sv. Petro aikštėje susitikime su Popiežiumi. Popiežius savo žodyje pavadino abortus "nekalto kūrinio žudymu". Bažnyčia laiko labai sunkia nuodėme visus įstatymus, kurie leidžia abortus, nes tai nusizengimas prieš žmogaus teises ir Dievo įstatymą "Nežudyk!" laužymas. Šis popiežiaus pareiškimus sukėlė kairiųjų spaudos didelę audrą. Socialistų vad. Bettino Craxi pasakė, kad "popiežius žiūrį į Italiją per lenkiškus akinius". Kai kurie politikai kaltino Vatikaną, kad jis laužo konkordatą su Italija, kišdamasis į italų vidaus reikalus. Kairiųjų laikraštis "Paese Sera" išspausdino karikatūrą, kurioje dvi moterys muša popiežių. Ši karikatūra pasirodė kaip tik tą dieną, kai įvyko atentatas prieš popiežių. Daugelis italų vyskupų ir kardinolų ragino tikinčiuosius balsuoti už abortų panaikinimą.

Respublikos partijos sekretorius Giovanni Spadolini įspėjo Vatikaną, kad jo įsivėlimas į italų referendumą ir kampaniją už abortų įstatymo panaikinimą pakenks Valstybės — Bažnyčios santykiams ir vėl iškelia reikalą peršarstyti 1929 metais pasirašytą Italijos ir Apaštališkojo Sosto konkordatą. Radikalai ir komunistai reikalauja panaikinti konkordatą, nes Bažnyčia jo nesilaiko.

Nors 95 nuos. italų yra katalikai, daugelis jų nepaklausė Bažnyčios raginimo ir nubalsavo pa-

Petras Cizikas lanko Vaidemara Karaliūną Kauno psichiatrinėje ligoninėje. Karaliūnas buvo 1977 m. patalpintas į Cornakovsky psichiatrinę ligoninę — kalėjimą už streiko organizavimą vienoje Kauno gamykloje, sovietinės pilietybės atsisakymą ir už prašymą Jungtinėse Tautose spręsti Pabaltijo tautų pavergimo klausimą. LKB Kronika Nr. 44 praneša, kad gydytojas Belokopytovas Karaliūną "amazinuo gydo" nuo tautinių ir religinių įsitikinimų. Dabartinio kankinio būklė labai sunki — mieguistas, judesiai sukaustyti, kalba lėta, tačiau kol kas mąsto ir kalba logiškai.

NAUJA MARIJONŲ CENTRO VADOVYBĖ

Roma. — Marijonų vienuolių visuotinis susirinkimas — kapitula vyksta Romoje, vienuolijos centriniame name. Kapitula prasidėjo balandžio 27 d. arkiv. Marijonų vienuolių kongregacijos sekretoriaus Sv. Mišionis. Dalyvavo 30 atstovų iš visų šešių provincijų. Negali dalyvauti tik gudų atstovas vysk. C. Sipovičius dėl neseniai padarytos operacijos ir latvių atstovas kun. B. Baginskis. Svarstomi įvairūs vienuolijos veiklos aspektai, ypač daug laiko užima pritaikant naują konstituciją prie Vatikano naujausių potvarkių.

Gegužės 15 d. buvo vyriausios vadovybės rinkimai. Vyriausiu Marijonų vienuolijos vadovu išrinktas kun. Fidelis Grabowski iš Amerikos Sv. Stanislovo Kostkos provincijos, jo asistentu —

Taivano elektriniai automobiliai

Taipejus. — Japonijai pradėjus paversti mažų automobilių pasaulinę rinką, Taivano vyriausybė ir biznierių investuoja nemažai lėšų į elektrinių automobilių gamybą. Jau 50 tokių mašinų važinėja Taivano keliuose. Iki 1983 m. tikimasi pastatyti po 10.000 mašinų per metus.

Elektrinius automobilius varo akumuliatorių baterijos, kurios išsikvoja po 125 mylių. Mašinų greitis siekia 50 m. p. v. Baterijas vėl pripildyti srove trunka 5 valandas. Automobiliai todėl tinka daugiausiai trumpoms, miesto susisiekimui, distancijoms. Mašinų kainuoja apie 5.000 dol.

Inžinieriai pripažįsta, kad elektriniai automobiliai geriau tinka lygiuose, bet kalnų keliuose, sausame klimato. Baterijoms pripildyti reikia laiko ir specialiu "elektrinių stočių". Tačiau kylančios kainos, naujieji automobiliai gali padėti gauti geresnį kuro, trumpas kelionės į parduotuves, mokyklas ar darbovietas atliekant naujaisiais, elektriniais automobiliais, energiją baterijose pripildant nakties metu.

Išlikti abortų įstatymą, nors Bažnyčios vyskupų konferencija kovo 17 d. paskelbė raginimą katalikams balsuoti prieš abortus.

kun. Donaldas Petraitis iš Amerikos Sv. Kazimiero provincijos, kun. Vaclo. Makos, kun. Kaz. Krzyzanowski, kun. Kaz. Jankiewicz ir generalinio prokuratoriaus — kun. Juozas Vaišnoras. Susirinkimas baigsis gegužės 22 d.

Sv. Kazimiero provincijos vadovybė bus renkama birželio pabaigoje Chicagoje.

Prancūzų ginkluotė

Parizius. — Prezidentų pasikeitimai Prancūzijoje kelia klausimą, ar prancūzai išlaikys savo nepriklausomą atominę galybę. Prezidentas de Gaulle pradėjo gaminti atominius ginklus, pagrįsdamas juos prielaida, kad Amerika negalima pasitikėti, kad ji nerizikuos savo New Yorku ar Detroitu, kad gelbėtų Hamburgą ar Parizį.

Prancūzijos branduoliniai ginklai turi padėti Vakarams atgauti sovietus nuo Europos puolimo. Kremlius turi būti įtikintas, kad jis labai daug praras, jei pradės karą prieš Vakarus.

Prancūzija šiuo metu turi penkis povandeninius, branduolinius energiją varomus, laivus su 16 M — 20 raketų kiekviename. Tai strateginės raketos, galinčios sunaikinti taikinius už daugelio mylių. Dar statomas šeštas povandeninis laivas. Raketos bus greit pakeičiamos daugiagalvėmis raketomis.

Be laivų prancūzai turi 18 žemės raketų lizdų, iš kurių išsautas raketos pasiekia 2.100 mylių nuotolius. Prancūzija turi 30 strateginių bombonešių, ginkluotų AN — 22 bombomis, kurių kiekviena yra 60 kilotonų galimumo.

Gan stiprūs taktiniai, atominiai ginklai. Raketos "Plutonai" gali nešti užtaisus 75 mylias. Taktinės jėgos yra trys eskadrilės "Jaguar" lėktuvų, nešančių vieno kilotonos bombes. Panašius lėktuvais ginkluoti ir du prancūzų lėktuvnešiai "Foch" ir "Clemenceau". Jau antri metai prancūzų vyriausybė svarsto, ar pradėti gaminti neutrono bombas. Abejojama, ar naujasis prezidentas ir būsimoji socialistų vyriausybė pritaris neutrono bombų gamybai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— "Skrajojantis" JAV diplomatas Philip Habib tarėsi 3 valandas su Sirijos prezidentu Asadu ir vėl grįžo į Jerusale. Sirijos spauda kaltina Habibą, kad jis per daug palankus Izraeliui.

— Floridos pietuose dega miškai, Nacionaliniai parkai. Sausra padarė valstijai daug nuostolių.

— Senato teisingumo komitetas, kuriame daugumą sudaro demokratai, nutarė siūlyti papildyti konstituciją straipsniu, kuris reikalautų, kad vyriausybė balansuotų savo biudžetą.

— Darbo departamentas paskelbė, kad daugiausia bedarbių pagal atskirus miestus yra Kenoshoje, Wisconsin. Antroje vietoje yra Flint, Michigan su 16,5 nuos.

— Alžiro naftos ministras Belkacen Nabi pareiškė, kad ateinančią savaitę, įvykstančiam naftos valstybių suvažiavime Alžiras reikalauja pakelti kainas.

— Balandžio mėn. amerikiečiai mažiau išleido prekėms pirkti, daugiau padėjo pinigų į taupymo sąskaitas.

— Haverfordo kolegija apdovanojo garbės laipsniu visą prancūzų kaimą — Le Chambon, pietinėje Prancūzijoje, nes kaimo gyventojai laimėjo juodoji Rosa Parks, kuri 1955 m. Montgomery, Alabamoje atsisakė sėdėti autobuse juodiesiems skirtoje vietoje. Tuo ji daug prisidėjo prie juodųjų teisių įgyvendinimo.

— Nuo širdies atakos mirė Phoenix, Ariz. katalikų vyskupas James Rausch, 52 m. Jis buvo JAV katalikų vyskupų konferencijos gen. sekretorius.

Waldheimas ragina nenutraukti pokalbių

New Yorkas. — Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim pareiškė spaudai, kad jo kaip tarptautinės organizacijos sekretoriaus pareiga yra raginti dialogą, Ameriką ir Sovietų Sąjungą turi aiškiai suprasti viena kitos pozicijas, kad nekiltų nesupratimų, apsiskaityvimų, kurie gali pastatyti visą pasaulį į pavojų, pareiškė Waldheimas.

ŠIANDIEN ATVYKSTA VOKIEČIŲ KANCLERIS

Vakarų Vokietijoje keičiasi nuotaukos

Bona. — Vakarų Vokietija ilgą laiką buvo viena pastoviausių ir patikimiausių JAV sąjungininkių Europoje. Paskutiniu metu pastebėjus Vokietijos nuotaikų keitimą. Ketverius metus vokiečių spauda skundėsi Carterio nepastovumu, buvo laukiama pasikeitimų ir gerąją pusę, tačiau vokiečiai labai užgavo gynybos sekretoriaus Weinbergerio skatinimai didinti lėšas gynybos reikalmams. Vokiečių valdžios atstovai tvirtina, kad Vokietija didino gynybos lėšas jau nuo 1974 metų, kada JAV savo biudžetų gynybos reikalams ėmė mažinti. Vokiečių spauda nurodo, kad Vokietija turi geriausią kariuomenę (ir didžiausią) visoje Vakarų Europoje. Net ir valdžios žmonės neslepia savo pasipiktinimo Weinbergerio priekaištais. Vokiečiai sako, kad Amerikos kariuomenė Vokietijoje negali susilyginti su vokiečių kariuomene. Net pats finansų ministras Hans Kathefer pasakė pašaipiai, kad "vokiečiai visi sugeba skaityti ir rašyti, o be to, jie neturi problemų su narkotikais".

Pagrindinis klausimas, kuris kelia nesutarimus, yra santykiai su Sovietų Sąjunga ir vadinamoji detantė. Vis daugiau vokiečių siūlo pasukti neutralumo kryptimi, vis daugiau linksta į pacifizmą, daugiau pasitaiko iššūkinių prieš Ameriką ir sugriežtėjusių jos politiką sovietų atžvilgiu. Detantė vokiečiams turi kitokią prasmę, negu amerikiečiams. Pats kancleris Schmidtas yra pasakęs, kad, žiūrint iš Hamburgo, dalykai kitaip atrodo, negu žiūrint iš Washingtono, nes komunistų kariuomenė stovi netoli nuo Hamburgo priemiesčių. Detantė Vakarų Vokietijai reiškia ne tik pelningą biznį su komunistiniu bloku, bet ir artimesnius ryšius su vokiečiais Rytų Vokietijoje.

Kancleris Helmut Schmidt bandys išaiškinti prezidentui Reaganui vokiečių problemas gegužės 20 - 23 dienomis, kai jis lankysis Washingtone. Kanclerio stipri padėtis socialdemokratų partijoje susilpnėjo ir jis net kalbėjo apie pasitraukimą iš pareigų. Jis pažadėjo NATO valstybėms, kad V. Vokietija dislokuos savo teritorijoje 96 "Cruise" raketų ir 108 "Pershing" raketų, tačiau pastaruoju metu Vokietijos kilo prieš tas raketas didelė opozicija net pačioje valdančiojoje partijoje. Raketų ginčas gali sukelti harmoningai veikusią koaliciją su laisvaisiais demokratais. Kalbant apie išlaidas naujiems ginklams, tenka neužmiršti

ti ir susilpnėjusios ekonominės padėties. Nors Vokietija geriau laikosi už kitas Vakarų Europos šalis, padėtis yra sunkesnė, negu prieš porą metų. Daug kas dėl ekonominių sunkumų kaltina Ameriką ir jos reikalavimus ginkluotis. Vis dažniau Vokietijos miestuose matyti ant sienų užrašai: "Amis raus". (amerikiečiai išsikraustykite!). Karinėse amerikiečių bazėse jau įvyko trys sprogimai. Spaudoje vis dažniau pasitaiko JAV politikos kritikos, ypač jos linijos Salvadore.

Komentatoriai supranta, kad nuotaikas Vokietijoje bando keisti komunistų sumobilizuotos propagandinės jėgos. Neseniai vokiečių opinijos apklausa parodė, kad į klausimą: "Kas yra geriausias Vokietijos draugas?", 55 nuosimčiai vokiečių atsakė: "Amerika". Prancūzija buvo antroje vietoje su 14 nuos.

Kancleris Schmidtas jau seniai atstovauja vokiečių socialdemokratų partijos dešiniajam sparnui, visi sugeba skaityti ir rašyti, o be to, jie neturi problemų su narkotikais".

Prieš vykdamas į Washingtoną, kancleris Schmidtas dar kartą pabrėžė, kad "Europos saugumas neįmanomas be Amerikos". Šitokioje dviasioje jis pradės ryt svarstyti padėtį su JAV vyriausybe.

Airiai kaliniai tęsia bado streiką

Belfastas. — Keturi airiai kaliniai britų kalėjime toliau badauja, reikalaudami politinių kalinių teisių. Tarp jų yra: laisvas susitikimas su kitais kaliniais, daugiau lankymo valandų, daugiau laisvų, teisė nešioti privačius drabužius ir teisė atsisakyti kalemio darbų.

Britų teisės ekspertai nurodo, kad anksčiau airiams buvo duotos politinių kalinių teisės, tačiau susitikimai su kitais kaliniais paverė kalemius teroristų universitetais. Kaliniai susirinkę mokėsi, kaip gaminti bombas, kaip dirbti pogrindžio sąlygose, kaip puldinėti britų kareivius ar kitus politinius priešus.

Tarp badaujančių sunkiausioje padėtyje yra 24 m. McCreesh, kuris jau apako, dažnai praranda sąmonę. Jis gali mirti kiekvienu momentu, pareiškė kalemio ligoninės tarnautoja.

— Daugelyje miestų pensininkų organizacijos "Pilkosios Panteros" skyrėsi siunčia protestus Kongreso nariams dėl socialinės apsaugos programų mažinimo. — Po ilgų derybų nutruko anglikas ir kasyklų atstovų derybos. Streikas tęsiasi jau 55 dienas.

KALENDORIUS

Gegužės 20 d.: Bernardinas, Alfonsas, Eidvilas, Augmantė. Gegužės 21 d.: Valentas, Viktorija, Vaidevutis, Vydmėnė. Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:07

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 70 l., naktį 55 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Telefonas 476-7089

PIRMUOSIUS ŽINGSNIUS ŽENGIANT

Lietuvių kalbos mokymas iki šiol buvo paliktas beveik išimtinai šeimoms ir liuanistinėms mokykloms. Iki šiol, per daugiau trisdešimt išėjusių metų, šeima ir lit. mokykla stengėsi ir tebesistengia kiek galėdamos geriau šį uždavinį atlikti. Daug prie lietuvių kalbos puoselėjimo ir tautinės sąmonės ugdymo prisidėjo ir lietuviškosios organizacijos. Tačiau laikui negailestingai ravinant iš organizacijų vyresniuosius vadovus, iš mokyklų — mokytojus, o iš šeimų daug lietuvių pasitaravusių mokytojų ir senelių, atsiranda spragos, kurios užpildomos jaunais gerai profesiniai pasirodusiais jau išėjusioje gimnazijos kartos mokytojais, organizacinių vienetų vadovais. Profesiniai jie stiprūs, bet daugelio jų lietuvių kalba jau gana ribota. Didesniosios dalies išėjusioje gimnazijos kalba ribota namų apykvos kalba, dažnai prisiduriant svetimos kalbos žodžių, o platesniuose pašnekesiuose, jausdami kalbos ribotumą, arba nesivarždami pereina prie gyvenamo krašto kalbos naudojimo, arba visai nutyla. Keli nesmaugūs patyrimai šioje srityje jauną žmogų privertia trauktis ne tik iš pašnekesių, bet iš visų nuo lietuviškai kalbančios visuomenės, organizacijų ir dalyvavimo bet kokioje veikloje. Daugumas norėtų priklausyti, dalyvauti, bet gerai kalbos nemokėdami ir būdami jautrūs gėdijosi prabilti lietuviškai. Tada geriau visai nedalyvauti. Skaudu matant tokius reiškinis. Tačiau taip pat negalime užsimerkti ir toleruoti dar komą lietuvių kalbą arba

oficialiose sueigose svetimos kalbos naudojimą. Dar skaudiau, kai veikti noris jaunimas dėl menko kalbos mokėjimo negali dalyvauti vadovų ir kt. kursuose, kaip tai įvyko su „Ažuolo“ mokyklos kursais, Australijoje ir pan.

Jau kurį laiką LSS svarstydama šią problemą puoselėjo mintį steigti lietuvių kalbos kursus; pirmiausiai jauniems vadovams, o vėliau, gal ir kitiems skautams, tėms. Pirmieji žingsniai jau žengiami ta linkme, organizuojant Lituanistikos seminarą J.A.V. jauniems skautų vadovams 18 m. ir vyresniems š.m. birželio mėn. 20-27 d.

Seminaro viršininkė su savo padėjėjais ir lektoriais rūpinasi, kad ši pastanga būtų sėkminga, paskatinanti organizacinius platesniems ateities užsimojimams ir uždeganti jaunimą jais domėtis ir naudotis.

Šiuos pirmuosius žingsnius šia kryptimi vertina netik patieję LSS vadovybės sluogsniai, jais domisi skautų tėvai, draugai ir skatinant liuanistai, organizacijų ir lietuviškosios visuomenės vadovai. Organizavimo seminaro vadovybė jau yra gavusi eilę paskatinančių ir pastangas užgirančių laišku ir sveikinimų. Pirmasis sveikinimas buvo gautas iš Lituanistikos Instituto buvusio pirmininko ir dabartinio LI tarybos patarėjo v.s. dr. J. Gimbuto.

Lituanistikos seminaro organizatoriai ir lektoriai linkedami tvirtai žengti tuos pirmuosius žingsnius, čia talpiname ir pirmąjį sveikinimą.

I R.

LITUANISTIKOS INSTITUTAS

Gerb. p. Danutei Eidukienei
Lituanistikos Seminaro viršininkei

Gerbiamai Vyresnioji Skautininkė,
Malonu patirti, kad Lietuvių Skautų sąjunga organizuoja Lituanistikos seminarą skautų,čių vadovybei. Man, kaip buvusiam Lituanistikos Instituto pirmininkui ir skautininkui, visada rūpi liuanistinis skautų švietimas.

Instituto prezidiumo vardu sveikinu Seminaro rengėjus ir lektorius, ypač Lituanistikos Instituto narius kun. J. Vaisnį, dr. T. Remeikį ir prof. T. Venclovą.

Su pagarba,

dr. inž. Jurgis Gimbutas,
LI prezidiumo patarėjas.

SUSIDOMĖJIMAS LITUANISTIKOS SEMINARU

Susidomėjimas LSS ruošiamu Lituanistikos seminaru skautų,čių vadovams, vėms tolydžio didėja. Šiuo metu jau yra užsiregistravusių, norinčių seminare dalyvauti iš Los Angeles, Detroito ir Toronto. Būdinga, kad užsiregistravo daugiau brolių negu sesių. LSS vadovybė ragina visus — visas LSS vadovus, vėms pasinaudoti šia galimybe geriau susipažinti su savo gimtąja kalba, Lietuvos istorija ir kt. Kviečiami visi 18 m. ir vyresni gimnazijas (HS) baigę, usios. Nedelsiant registruokitės pas seminaro viršininkę v.s. Danutę Eidukienę, 4629 S. Mozart St., Chicago, IL 60629. Patartina pirmiausiai kreiptis telefonu (312) FR 6-2153, pranešant, kad norima seminare dalyvauti. Seminaras įvyks š.m. birželio 20-27 d. „Gintaro“ vasar-

vietėje, Union Pier, Michigan. Seminaro mokestis 110 dol. asmeniui, įskaitant maistą ir nakvynę.

Vienetų vadovai, vėms ir tėvai prašomi paraginti visus, as mūsų jaunesnius, nes vadovus, vėms pasinaudoti šiuo specialiai jiems ruošiamu seminaru.

RAJONO VADAS PRANEŠA

Vidurio rajono vadas v.s. Zigmąs Jaunius praneša, kad į rajoninę stovyklą, įvykstančią liepos mėn. Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, atvyksta svečiai — reprezentantai iš kitų rajonų. Šiuo metu LS Brolijos stovykloje dalyvauti yra užsiregistravusi viena skautų skiltis iš Toronto.

Taip pat pranešama, kad skautininkų,kių pastovyklės koordinatorių pareigos yra paskirta Vidurio rajono vadovė v.s. Aldona Gasnerienė.

Dalis „Nerijos“ tunto sesių iškilmingoje sueigo je.

Nuotr. J. Tamulaičio.

„NERIJOS“ TUNTO SUEIGA

LSS „Nerijos“ jūrų skautų tunto sueiga įvyko sekmdienį, gegužės 17 d., 10 val. Ankščiau visos iškilmingos proginės sueigos būdavo pradamos š.v. Mišiomis sueigos patalpose; jose dalyvavo visos tunto sesės, vadovės, tėveliai ir svečiai. Tai buvo gražus paprotys lietuviška malda ir giesmė bei proga pritaikyti pamokslu pradėti iškilmes. Deja, pastaruoju metu reikalaujant, kad š.v. Mišių būtų klausoma koplyčioje, ši graži tradicija nyksta, o tuo pačiu ir jaunimo įtaigavimas dalyvauti pamaldose silpnėja, nes atvykstama dažniausiai tik sueigon. Tad ši kartą, „Nerijos“ tuntui švenčiant Motinos dieną, š.v. Mišiose koplyčioje dalyvavo tik nedidelis skaičius sesių.

Sueiga, vadovaujant „Nerijos“ tunto adjutantei j.p.s. Rūtai Kirkvienei, buvo pradėta sesių rikiuote, sklandžiais vienetų liuvinių raportais, adjutantės raportu tuntininkei.

Tuntininkė j.s. Sofija Kunstmanienė, pasveikinusi visas sueigoje dalyvaujančias mamos ir močiutes Motinos dienos proga, trumpai apžvelgė šiais veiklos metais atliktus darbus bei įvykius. Ilgiau sustojus prie dar įvykdytų užmojų. Ragino visas seses dalyvauti vasaros stovykloje, numatytoje gausiose iškylose, o vyresnes ragino registruotis ir būtinai lankyti LSS ruošiamą Lituanistikos seminarą. Kvietė tėvus ir mamos talkinti tuntui įvairiuose darbuose.

Inešus tunto vėliavą buvo sugiedotas himnas, perskaičyti gausūs tunto įsakymai, bei vienas LS Sesių vyriausios skautininkės įsakymas, kuriuo nuolatine tunto rėmėja ir talkininkė Milda Povilaitienė apdovanojama ordinu Už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu.

Ordiną apdovanotajai prisiėgė tuntininkė j.s. S. Kunstmanienė. Sekė „Ventės“ laivo įsakymai, kuriais penkios laivo sesės perkliamos ir „Juodkrantės“ laivą jūrų jaunių kandidatėmis, kitoms penkioms, išlaikiusioms trečiojo patyrimo laipsnio egzaminus, leidžiamas duoti ūdryčių įžodis.

Vadovaujant tunto adjutantei, prieš vėliavą išsiričiuoja nedrąsios jaunos sesytės: Andrėja Bartkutė, Kasandra Karaitytė, Ingrida Šalčiūtė, Renata Šmulskytė, Aidė Užgirtė. Tuntui salutuojant didžioju salutu, naujosios ūdrytės kartoją įžodžio žodžius, bučiuoja vėliavą ir yra papuošiamos pirmaisiais jūriniais kaklaraiščiais, kurių galus didžioju jūros sraigės kriauklėje suvilgusi joms užriša laivo vadė g.v.v. Violeta Paulienė, o ženklelius prisega jas įžodžiui ruošusi valt. Alvydė Eitutytė. Gerojo darbilio mazgelį rūpestingai užriša mamos, o tuntininkė — Tėvynės ilgesio. Šypsenomis pasipuošusios įžodį davusios sesytės įsiričiuoja į „Ventės“

laivo gretas jau tikromis, pilnatėmis narėmis. Į „Juodkrantės“ laivą išleidžiamos j. jaunės — kandidatės: Ingrida Cienaitė, Karina Braždytė, Milda Rudaitytė, Kristina Mereckytė ir Aldutė Norkutė. Įžodį davusios ir į naują laivą perkeltąsias viso tunto sesės pasveikina skambiu šūkiu.

Išnešus vėliavą, baigiama iškilmingoji sueigos dalis. Pradedant antrąją sueigos dalį tuntininkė pasveikina „Juodkrantės“ laivo j. jaunių „Bangų“ valtį ir jų valtiniųk vair. Aleksandrą Gražytę, laimėjusias pirmąją vietą LS sėsių konkurso „Keliamame su daina“.

Tunto adjutantei vadovaujant, sesės padainavo „O atsimenu namelį“ ir šūkiu pasveikino mamos Motinos dienos proga. Visoms mamos buvo prisegtos gražios baltos gelės. „Ventės“ laivo sesytės atliko nuotaikingą vaidelį, prajuokinusį visas sueigos dalyvius. Bendram rate, supintomis rankomis giedama nostalgikiškai nuskambėjo „Lietuva brangi“.

Sueiga buvo baigta kavute ir gražiai „Nendrių“ igulos vyresniųjų gintarių paruoštomis vaisėmis.

LS SESERIJS KONKURSO LAIMĖTOJOS

LSS skautų seserių konkurso vertinimo komisija skelbia laimėjusias skiltis: Prityrusios skautės: Pirmą vietą (100 dol.) — „Sietynas“, „Aušros Vartų“ t., Chicago, IL: Nida Bichnevičiūtė, Gailė Eidukaitė, Julija Gotceitaitė, Eglė Lesniauskaitė, Dalia Sabaliauskaitė, Judita Sasnauskaitė, Ramona Steponavičiūtė ir Rūta Stroputė.

Antrą vietą (60 dol.) — „Žuvėdros“, „Nerijos“ t., Omaha, Neb.: Nina Grigaitytė, Gailė Reškevičiūtė, Alma Šarkaitė ir Laima Šarkaitė.

Skautės: Pirmą vietą (100 dol.) — „Žuvėdros“, „Nerijos“ t., Chicago, IL: Gabriella Arminaitė, Erika Arminaitė, Saulė Brakauskaitė, Ramona Grigaliūnaitė, Aleksandra Gražytė, Lisa Karaitytė, Rima Saulytė, Daiva Vizgirdaitė.

Antrą vietą (60 dol.) — „Baravykai“, „Aušros Vartų“ t., Chicago, IL: Lina Grigaitytė, Kristina Izokaitytė, Andra Mackevičiūtė, Daiva Parakininkaitė, Lina Šliažaitė ir Vida Urbaitė.

Už geriausiai atliktą dalį skiriama po 10 dol.: Prityrusios skautės: „Gudruolės“, „Laisvės vartų“ viet., Philadelphia, PA — skilties prisistatymas, dovana ir rimities valandėlė.

„Rūtos“, „Satrijos“ t., Hartford, CN — kelionės dienoraštis, maistas, nuotykių aprašymas ir daina.

„Lelijos“, „Rambynas“ viet., Washington, D.C. — pionierių ir pasirodymas.

Skautės: „Mirgos“ (sk. ir prit. sk. skiltis), „Satrijos“ t., Toronto, Ont., Canada: skilties prisistatymas, rimities valandėlė ir nuotykių aprašymas.

„Laumės juostos“, „Aušros Vartų“ t., Chicago, IL: kelionės dienoraštis ir dovana. „Žuvėdros“, „Satrijos“ t., Toronto, Ont., Canada: maistas, pasirodymas ir daina. „Vaivorykštės“, „Rambynas“ viet., Washington, D.C.: pionierių.

„Kelionėje su daina“ dalyvavo 13 skiltių iš 7 vienetų, 3-jų rajonų, 2-jų kraštų.

Konkurso premijų mectentas kun. dr. Juozas Prunskis. Premijų įteikimas ir darbų paroda įvyks Skautiškose susitiktuose — Senpilėje, š.m. gegužės 22-25 d., Beaumont, Ohio.

Sveikiname „keliausias“ ir laimėjusias skiltis. Džiaugiamės gražiais ir sumaniais jų darbais. Dėkojame kun. dr. J. Prunskui už dėmesį lietuviškai skautijai. L.S.S. skautų seserių konkurso vertinimo komisija: kun. J. Vaisnys, S.J., s.fil. Dalia Dundzilienė, j.s. Daiva Gaučiūnė, s.fil. Ilona Lauraitienė.

SKAUTININKŲ DR-VĖS VEIKLOJE

Chicago skautininkų dr-vės sesės š.m. balandžio mėn. 27 d. rinkosi sueigon. Skautininkų sueigos visada vyksta pas kurią dr-vės sesę. Šį kartą mus pasikvietė s. Irena Vaitkienė. Susirinko gražus būrys skautininkų.

Vadovė ps. Danutė Vakarė perskaitė Skautininkų,ių Ramovės pirm. v.s. Prano Nedo kvietimą dalyvauti motinos dienos minėjime, sesės s. Elenos Abelkienės padėką už jos prisiminimą ligos metu, v.s. Česlovo Kilulio ir s. Saulės Šatienės padėką už pasiųstą auką Skautybės fondui, įteiktą mirus „mamunėlės“ vyriui a.a. Aleksui Silūnui. Taip pat buvo perskaitytas v.s. Irenos Vilkenės laiškas ir Tarybos komisijos lapai su klausimais dėl ryšių palaikymo su kitomis organizacijomis.

Dr-vės korespondente buvo rekomenduota s. Aldona Palukaitienė. Sueigos dalyvės greitai nuplojo, kad sesė Aldona nespėtų atsisakyti.

Rajono vadėvė s. Aldona Gasnerienė pasidalinu su dr-vės sesėmis Rajono skautiškos veiklos žiniomis. Kvietė dalyvauti š.m. geg. mėn. 23 d. ruošiamame vadovių suvažiavime, Kanadoje. Taip pat kvietė dalyvauti prityrusių skautų skyriaus ruošiamose Skautiškose susitiktuose — Senpilės suvažiavime geg. mėn. 22-25 d. Beaumonte prie Clevelando. Priminė, kad šiais metais liepos mėn. 11-25 d. yra ruošiamas Rajono stovykla, kurioje bus ir skautininkų,kių pastovyklė. Pavietė visas skautininkes dalyvauti.

Seserija yra paruošusi naują knygą, kurioje kiekviena sesė ras skautiškų žinių. Su tos knygos baigiamaisiais darbais mus supažindino v.s. Halina Plaušnaitienė. V.s. Marija Tumienė, s. Birutė Vindašienė ir s. Nijolė Balzarienė ją užsisakė, o skautininkų dr-vė iš savo kasos paskyrė didesnę auką knygos pradžiai.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šėštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Oficiali sueigos dalis buvo baigta linksmomis skautiškomis dainomis. Sesė Irena mus kvietė prie skaniai kvepiančios kavos ir dar skanesnių, jos pačios keptų pyragų. Vaisių metu s. Birutė Vindašienė mus supažindino su L.B. išleistais vyresnio amžiaus žmonių registracijos lapais.

Sesė Aldona

Žmonės visada trokšta to, kas jiems atrodo gera, bet neto, kas iš tikrųjų yra gera.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
DR. VINCAS BRIZGYS
Teisų daktaras
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vid. tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4 šėštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000; Rez. GÁ 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šėšt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šėštad. 10 iki 1 val.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šėšt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šėšt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad. antrad. ketvartad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviška)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. C.S. ŠIAUČIŪNAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4912 W. 14th Street
Cicero, Illinois
Tel. 656-2441
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7 šėštadieniais pagal susitarimą

Sukaktuvinų Enciklikų paraštėje – FORDAS AR TOYOTA

Pereitą savaitę – gegužės 15 dieną – krikščioniškasis darbininkų pasaulis šventė nepaprastą suktis: popiežiaus Leono XIII „Rerum Novarum“ devyniasdešimtmetį ir popiežiaus Pijaus XI „Quadragesimo Anno“ penkiasdešimtmetį.

Abi enciklikos turėjo ir turi nepaprastą svarbą viso pasaulio darbininkijai bei valstybių ekonominėms santvarkoms.

Charakteringa, kad kitados – 1891 metais – pasauliui nepažįstami popiežiaus Leono XII, pasaulis išsivėle ne tik į pirmąjį pasaulinį karą, bet ir į komunistines revoliucijas. O vėliau, pasauliui nepažįstami popiežiaus Pijaus XI balsas, pasaulis nugarėjo į Antrojo pasaulinio karo, o štai šiomis dienomis šis kraštas atsidūrė ekonominiame chaose.

Kiekvieno atveju didžioji nelaimių priežastis buvo ekonominės suirutės, privedusios prie karų visą pasaulį.

Mūsų nuomone, didžiausioji visų nelaimių priežastis buvo pasaulio atsisakymas paklausti tyruose šaukiančiojo – popiežiaus enciklikų – balso.

Rerum Novarum enciklika, atmetusi visas liberalizmo užmačias, skelbė, kad „valstybės bei atskirų žmonių gerovė savaime plėtojasi iš paties valstybės sutvarkymo ir valdymo“ ir kad „darbininkai, jų sveikata, jų gabumai, jų šeima, jų butas, dirbtuvė, algos, draudimas nuo darbo nelaimių, žodžiu sakant, visa, kas suriša su darbininkų luomu, ypač moterys ir vaikai, yra šių apsaugojančių įstatymų objektas“ (žr. „Popiežių Enciklikos“, paruošta vysk. V. Brizgio, 1949 m., 265 p.).

Pagrindas socialinio teisingumo įgyvendinimui yra darbo samprata ir teisingas jo įvertinimas. Anot Rerum Novarum, „Darbas nėra paprastą prekę, bet jame turi būti pripažinta žmogiškoji darbininko vertė ir dėl to negalima jo pirkti, pardavinėti kaip bet kurį daiktą, tai vis dėlto šiandieną vadinamoje darbo rinkoje darbo pasiūla ir pareikalavimas skirto žmones į dvi dalis ar dvi stovyklas: šitoji gi dviejų grupių kova paverčia darbo rinką kovos lauku, kur abi stovyklos žiauriai viena su kita rungtiasi“ (ten pat, 283 - 284 p.).

Mūsų popiežiai savo enciklikose aiškiai atmetė pasaulio norą ekonominius reikalus tvarkyti įvairių „izmų“ pagalba. Jie be jokių dvejonų konstatavo, kad nei liberalizmas, nei socializmas – komunistas, nei kapitalizmas nepajėgė išspręsti teisingai darbo panaudojimo problemų.

Teisingas sprendimas glūdi niekur kitur kaip tik pačiose enciklikose, bet ne „izmų“ programose.

Soktelėkime, jei norime konkrečių pavyzdžių, į šiu dienų pasaulį. Šio krašto kapitalistinė sistema nebėgali ir nebegalės darbo klausimų, o tuo pačiu ir ekonominių problemų išspręsti tol, kol sprendimo pagrindu nebus socialinio teisingumo. Tai aiškiai įrodė ne tik depresija, bet ir šiandieniniai ekonomijos sunkumai.

Neseniai „New York Times“ – gegužės 11 dieną – De Paul un-to politinių mokslų prof. James E. Block savo straipsnyje „The Shibboleth of Productivity“ teigė, kad produktyvumo problema glūdi ne darbininkų apsielidime ar nesidomėjime savo darbu, bet motyvacijos nebuvime. Tam, atrodo, pritaria ir „The Christian Science Monitor“ laikraštis religinio skrybių straipsnis „Employment and the constancy of good“ (žiūr. gegužės 13 d., 21p.).

Konkrečiausias, turbūt, šiandieninis pavyzdys, kaip kapitalistinė darbo tvarkymo sistema nėra efektinga, yra šio krašto automobilių industrija. O juk ši industrija yra ekonominės gerovės pagrindas. Automobilių profsąjungos stengiasi visomis priemonėmis pagerinti darbininko būklę. Bendrovės vėlgį kovoja prieš darbininkų didesnę teisę įsigalėjimą ir bando pakelti visapusišką produktyvumą. Ir abu milžinai, varžomi kapitalistinės darbo moralės, grumiasi, nepasiekdami jokių socialinio teisingumo pozityvių pasekmių. Atrodo, kad amerikietiškoji automobilių industrija tol kovos pati su savimi, kol, anot vieno laikraštinių teigimo, pati save nusižudys.

Šio krašto automobilių industrijos savijudybės atveju į kraštą atriedės japoniškos Toyotos. Šitam liūdnam teigimui yra labai rimtas pagrindas.

Jei tikėtume, o netikėti nėra jokio konkretaus pagrindo, neseniai „Time“ žurnale paskelbtuoju smulkiu japonų industrijos aprašymu, (žr. kovo 30 dienos „How Japan Does It“), tai mes, atrodo, esame Japonijos invazijos išvakarėse. Šitame straipsnyje aiškiai ir detalai yra nurodoma, kodėl Japonija yra pasiryžusi ekonomiskai užkariauti pasaulį. Priežastis yra labai aiški.

Fantastiška. Bet, atrodo, nemeluota. Nekrikščioniškoji Japonija savo ekonominį gyvenimą bando tvarkyti pagal mūsų popiežių enciklikas. Japonija, atmetusi nusi-gyvenusius „izmus“, žengia krikščioniškojo socialinio teisingumo keliu. Tiesiog neįtikėtina, kaip „Time“ žurnale aprašytieji darbininkų klausimo išsprendimai atitinka enciklikinius nurodymus. Nemawashi – tai japoniškas išsireiškimas, kuris nurodo, kad bendruomenės tvarkyme, įskaitant ir darbą, darbininko teises, „nuo pat mažiausio vieneto ligi stambiausios multibilijoninės ir multitautinės bendrovės niekas nebus daroma tol kol visi įveltieji klausime žmonės nesutiks su sprendimu“.

O ką gi sako enciklika? Štai: Leonas XIII sako, kad „Šitas socialinio teisingumo dėsniis draudžia, kad vienas luomas neleisėtų kitam luomui naudotis šituo gėrybių paskirstymu. Abu luomai nusideda šitam teisingumui – turtingieji, nusikratę rūpesčius, mano esant teisingą tvarką, kai visi pelnai tenka jiems, o darbininkams nieko“ (Pop. Ecik., 276 p.).

Mes galėtume dar ir daugiau išskirti identiškus panašumų tarp dabartinės Japonijos industrijos tvarkymo ir popiežių nurodymų enciklikose. Bet tai nėra būtina.

Yra aišku, kad nekrikščioniškoji Japonija socialinio teisingumo įgyvendinime jau yra pralenkusi net ir krikščionišką valstybę.

Amerikietiškas patriotizmas ragina, kad ir mes lietuvių pirtume ne Toyotas, bet Fordus. Taip darydami mes, nėra abejonės, bent truputį sulėtinsime japonišką automobilių importą į šį kraštą. Tuo būdu padėsime sau. Savo darbininkijai.

Antra vertus, žinant, kad Japonija, vadovaudamasi krikščioniškais gyvenimo dėsniais, stengiasi įgyvendinti socialinį teisingumą, pagrįstą popiežiškais enciklikomis, mes atsiduriame prieš dilemą: ką pirkti – Fordą ar Toyotą?

Tai yra klausimas, ir kurį turime atsakyti mūsų sąžinės balsas.

J. Soliūnas

ISPANIJOS DEMOKRATIJA PERGYVENO SUKRĖTIMĄ

Ar demokratinė vyriausybė sutvarkys teroristus

BR. AUŠROTAS

Šių metų vasarį visą laisvąjį pasaulį sukrėtė elektroninių žinių tarnybų išplatintas į piliečių butus perduotas mėginimas nuversti demokratiškai – karališką Ispanijos vyriausybę. Žiūrovai stebėjo, kai civilinė gvardija okupavo TV valstybines stotis ir įsiveržė į posėdžiaujančio parlamento rūmus. Iš automatiškai ginklų šaudydami salves į parlamento pastato lubas, jie privertė parlamento narius sugulti ant grindų ir tuo būdu nutraukė vykstančius atstovų pasitarimus. Atrodė, kad generalissimo Franco šalininkų organizuotas prieš demokratiją vyriausybę sukilimas bus pasisekęs. Visą laimė, kad taip tik reikalai atrodė, bet tikrovėje taip nebuvo.

Mėnraštėje „World Press Review“ š.m. gegužės laidoje telpa šio žurnalo redaktorių pasikalbėjimas su Madride leidžiamu liberalinio „El Pais – Kraštas“ žurnalo leideju, redaktoriu Juan Luis Cebrian Echarr. Jis pasikalbėjo su santrauka čia ir perduodame.

Atrodė lyg pavykęs

Redaktorius Cebrian sako, kad apie priešdemokratinį sukilimą jis sužinojęs, klausydams savo įstaigoje radijo pranešimų. Tuo pat metu visa Ispanija girdėjusi aidint šūvis parlamente. Ir jis pagalvojęs: „demokratiška vėl palaidota“.

Kai tik buvo sužinota, kad valstybinės radijo ir TV stotys buvusios užimtos kariuo-

menės sostinėje Madride ir Valencijoje, įsivyravo bendras įspūdis, kad sukilėliams pavyko įvykdyti savo slapta parengtus planus. Bet sukilėliams laimė atsuko savo nugarą, kaip pats karalius pasirodė TV ekranuose. Jis kuo griežčiausiai pasisakė prieš sukilimo organizatorius ir tik neseniai parlamento priimtos konstitucijos niekin-tojus.

Tuo pat metu, kai karalius kalbėjo tautai per TV ekranus, visos laisvos radijo stotys perdavinėjo žinią apie tik įvykusius beveik neįtikėtinius pasikėsimus prieš demokratiją vyriausybę. Tikima, kad visos šios neįgiamai sukilėliams nušvietusios žinios žmonėse išaukė lauktąjį pasipiktinimą. Prieš sukiliminės nuotaikos, lyg stipri juos bangą, sušvelnėjo per visą kraštą, palauždama sukilėlių organizatorių moralę. Tikima, jeigu sukilėliams būtų pavykę visiškai išjungti karalių nuo ryšio su žmonėmis, tai sukilimas tikrai būtų pavykęs. Mat, sukilėliai padarę lemtingą klaidą, neuždami karališkųjų Zarzuela rūmų. Jie taip pat užmiršo perimti ryšių sistemos kontrolę. Ir tik tiek mažai trūko, kad demokratiška Ispanijoje būtų sužlugdyta.

Milijonai matė

Kaip patioje Ispanijoje, taip ir visame laisvame pasaulyje milijonai žmonių savo akimis matė karių – sukilėlių ban-

dymą nuversti legalią konstitucinę vyriausybę. Karalius Juan Carlos jau tą pat dieną 7:30 val. kreipėsi į TV valstybines stoties generalinį direktorių, reikalaujamas video juostos pertransliavimo išpanams. Į šį karaliaus reikalavimą direktorius atsakė: „Mūsų įstaiga užimta kariuomenės. Tokio įsakymo negaliu įvykdyti“.

Po kurio laiko sukilėliai per-svarstė savo nelengvą būklę ir TV ir kitas ryšius įstaigas ap-leido jau 9 val. Ir nuo šios va-landos vėl prasidėjo visose Ispanijoje normalus žinių per-davimas. Čia vėl pastebė-ti, kad Valencia mieste ant Viduržemio vakarinių pakran-čių apie 250 mylių (400km.) i-rytus nuo sostinės tos karinės srities gubernatorių įsakė užimti ne tik ryšių įstaigas, bet ir ten esančių laikraščių redak-cijas. Tie visi okupacijos veiks-mai (suderintai) turėjo būti įvykdyti ir Madride, tačiau dėl nežinomų priežasčių Madride tai nebuvo atlikta. Supran-tama, kad šis sukilėlių „apsi-leidimas“ žymiai prisidėjo prie viso sukilimo sužlugimo.

Kaip išvengti sukilimų

Pokalbininkas primena, kad pirmoje eilėje dera kuo griežčiausiai nubauti pastarojo sukilimo organizatorius. Ne ei-linius leitenantus, bet atsakin-guosius generolus. Būtina reor-ganizuoti pačią aukštąją karinę vadovybę. Vietoje senų

sklerozinių galvojimų užkie-tėjusių generolų ir admiralų, buvusių diktatūros garbin-tojų, į jų vietas būtina įrikuoti demokratiškai galvojančius jaunesnius karius.

Suprantama, kad nepaprastai svarbu užgniaužti teroriz-mo plitimą visame krašte. Ne-užmirština, kad stipriai poli-tiškai nusiteikę ir sveikai gal-vojančios, politiškai apsišvėtę krašto piliečiai yra stipriaus-ias demokratijos ramtis. Šiuo metu teroristai stengiasi žudyti aukštuosius karininkus. Suprantama, kad tokie žu-dymai sukelia stiprias reak-cijas kariuomenės tarpe. Ir tokiu nepasitenkinimui yra pagrindo: demokratiška nepa-jėgia kovoti prieš siaučiančius teroristus.

Žmonių informavimas

Redaktorius Echarr tiki, kad „Ispanijos liaudį būtina kuo plačiausiai supažindinti su visa kuo, kas vyksta ne tik jų krašte, bet ir visame pasaulyje. Čia neišskirtina ne objektyvi informacija apie tai, kas dedasi komunistiniuose ir jų okupuotose kraštuose“. Poli-tiškai susipratę piliečiai vi-sada remia demokratinę sant-varką.

Be jokios abejonės, dabarti-nė vyriausybė šiandien turi vi-sas sąlygas ir galias tai vyk-dyti. Ji taip pat turinti kuo stipriausiai paremti dabartinį, visų žmonių išrinktąjį parla-mentą. „Tikiu, jog iš kelių partijų atstovų sudaryta stipri vyriausybė būtų daug pajėges-nė už vienos partijos žmonių sudarytąją ir tiksliau atsto-vautų visų žmonių norus“, teigė red. Cebrian Echarr.

Naujas teroristų smūgis

Pokalbininkas teisingai numatė, kad ne tik baskų, bet ir kitos teroristų organizacijos pirmoje eilėje stengiasi žudyti aukštuosius krašto karininkus.

Šių metų gegužės 7 d. ryte ži-nių tarnybos pranešė, kad ir vėl vienas aukščiausių Valstybės Saugumo tarybos generolų, artimas karaliaus Juan Carlos patarėjas, buvo labai sun-čiai sužeistas, vykdamas į tar-nybą. Trys kiti karininkai, kartu su juo važiuoję tame pa-čiame automobilyje, buvo už-mušti.

Mano galvoje nėra jokios abejonės, kad šis ir ankščiau įvykdytieji teroristiniai žu-dy-

mai prieš karinę vadovybę ke-lia pastarųjų aršų pasipik-tinimą dabartine demokratinė santvarka. „Ši valdymosi sis-tema negali užtikrinti piliečių saugumo jų gatvėse“, – skun-džiasi kariai. „Tokios netvar-kos niekada nebuvo generalia-simo Franco valdymo dienomis“, – teisingai pastebi besiskundžiantieji.

Ar po pakartotinių karinin-kų žudynių ir vėl bus suor-ganizuotas naujas sukilimas, kuriam ir karalius turės pri-tarti, kas šiandien gali atas-kyti? Tik ne suokabininkai.

EMPIRE STATE BUILDING SUKAKTIS

Empire State pastatas, ka-daisė pasaulyje aukščiausias, balandžio 30 šventė savo 50 metų sukaktį. Į iškilmės susi-riedo miesto valdžios ir New Yorko valstybės žmonės. Suvažiavo išlikę gyvi ir to namo statytojai. Vienas atvy-ko net iš Anglijos. Jis nuo pastatymo laikų dar nebuvo matęs šio aukščiausio namo. Per televiziją rodė iškilmės ir prisiminė namo istoriją, kad ji kludė ir lėktuvai, palietė ga-irai.

Namas yra pastatytas prie 5 Ave., tarp 33 ir 34 gatvių Man-hattane. Jo aukštis – 447 me-trai (iki televizijos antenos viršūnės). Namas turi 102 aukštus, viršum jo dar kyla 61 metro bokštas. Į šį bokštą įsi-lipus, galima matyti 80 kilo-metrų akiračių.

Statybai sunaudota 60,000 tonų plieno. Rėmų tarpai pri-pildyti Incianios kalkakmenio arba granito. Įtaisyti 67 keltu-vai. Pastatytas labai greitai, per 14 mėnesių. Tai buvo technikos ir statybinės pažan-gos pademonstravimas. Bokš-tas lankėsi ir prez. Rooseveltas.

Per metus namus aplanko apie 2 milijonai žmonių, kurie užsikėlė keltuvais pasi-žvalgyti po New Yorko miesto apylinkes.

NUSIKALTIMAI SOV. SĄJUNGOJE

Sov. Sąjungoje kriminalinių nusikaltimų skaičius nuolat didėja. Pagal Levą Smirnovą, Sov. Sąjungos Aukščiausio teismo pirmininką, didėja taip pat ekonominiai nusikaltimai tokie, kaip kyšininkavimas, valstybės ir privataus turto vagystės ir atskaitomybės skalstojimai. Daugiau žmonių yra nuteisiama už elgetavimą ir dykinėjimą. Taip pat girtuokliavimas plinta. Kas antras jaunuolių nusikaltimas yra padarytas esant neblai-viam.

Kristinos galvutėje, ir kiek ji pati skleidė aplink save bepročių minčių, norų, jausmų! Dabar to neber. Penkeri metai viską nušlavė. Laimės rodiklis šliaužia ties kitais žmonėmis, žadina kitų vil-tis. Jai, Kristinai Malčišienė, Povilo žmonai, ne-bėra ko laukti nė tikėtis. Viskas paprasta ir aišku. Šitos mintys, kaip sprogtancios žiežirbos kart-kartėmis smilktelėja ponios Kristinos sąmonė-je, bet ji pasiskubina tučtuojau jas užgniaužti. Šiandien jai nieko daugiau nebėlieka, kaip vien tik linksminintis, šokti, juoktis ir nieko nebemąstyti, kas buvo, nė kas bus.

Šokant ratelį, keičiantis partneriais iš kairės ir iš dešinės, poniai Kristinai tenka keletą eilių apsi-sukti ir su Sargeniu. Ne, ji nenori šį vakarą ga-dinti Viktutės širdies! Ji yra atsargi, ir niekas ne-pastebi, kaip ji paspaudžia ponui Petruir ranką, kaip arti prisilieja, kaip reikšmingai pažiūri pro ilgas primerktas blakstienas.

— Tamsta laimingas? — užkalbino ji banaliu klausimu, kai vėl teko abiem šokti kartu.

— Laimingas, ponai! — nuoširdžiai atsakė Sargenis.

— Labai?

— Iš tokio klausimo atrodo, tarsi ponai abejo-tum mano laime.

— Ak, pone Petrai, paskutiniaisiais laikais aš pa-sidariau tokia skeptikė, kad imu abejoti dėl kiek-vieno dalyko, net ir dėl jaunavedžių laimės.

— Toks pesimizmas poniją Kristiną, tur būt, ne-dažnai apima. — juokavo Sargenis.

(Bus daugiau)

JAV-bių kontrolinis skridimo centras erdvėlaivio Columbia kelionės metu.

KRIZĖ

VINCAS MYKOLAITYS-PUTINAS

98

Į Klevus jiedu atvyko jau vakare. Jaunieji su palydovais jau buvo sugrįžę iš bažnyčios po su-tuoktuvų. Visi kvietieji svečiai susirinkę šnekū-čiaivo salione ir verandoje.

Kristina lengvai išsokusi iš fajetono puolė svei-kinti išėjusių pasitikti jaunųjų šeimininkų, triukš-mingai bučiavo Viktutę, paskui, nepaleisdama Sar-genio rankos, žybciodama akimis, tauškėjo:

— Na, pagaliau, štai mes ir giminės! Aš jau tai išpėjau, kai pirmą sykį pamatiau Tamstą Klevuose. Atsimeni tas atostogas? Na, žinoma! Viktute, lei-si man pabučiuoti savo vyrą? Giminiškai, žinoma!

Nelaukdama atsakymo, ji užmetė Sargeniui ranką ant kaklo ir prisitraukdama jį prie savęs, stipriai pabučiavo jį lūpas. Niekas nepalaikė jai tai per bloga, tik pats ponas Petras suprato ryšį tarp anų atostogų priminimo ir šito staigaus „giminiš-ko“ bučiko. Vienas kitas anuometinės Kristinos vaizdas šmėkštelėjo atmintyje, bet ir vėl tuoj išnyko, nesukėlęs jokios minties, jokio jausmo.

Prieš pat vakarienę ji liepė Povilui išvynioti savo dovanas ir, įteikdama jas jaunavedžiams, kal-bėjo:

— Atsimenu, kad kadaise būta sumanymų Kle-vus elektra nušviesti, bet kažkokia smulkmena su-kludė tą sumanymą įvykdyti. Štai mudu su Po-

vilu ir nusprendėme tą trūkumą bent šiomis žvaki-dėmis atitaisyti. Prašom! Tešviečia jūsų laimei il-gai, ilgai!

Ponas Andrius tai girdėdamas suprato, kas tuo-se žodžiuose buvo taikoma jam ir su kartumu šir-dyje pamastė, kad Kristina vis dar giežia prieš jį apmaudą ir nepraleis progos jam įskaudinti. Sun-kūs jausmai prislegė pono Andriaus krūtinę visam vakarui.

Žvakides tuoj nugabeno į valgomąjį, apsmagė žvakėmis ir uždegė pirmą kartą pašviesti jaunave-džių laimei ir visų dalyvių džiaugsmui. Visi gėrė-josi puikia dovana, bet labiausiai Visvydas. Senis sulaukęs savo sumanymo įvykdymo, šitų dviejų jo mylimų žmonių sutuoktuvų sename Lietuvos dva-re, švytėjo džiaugsmu. Pūnikios žvakidės jam atro-dė prasminga, simbolinė dovana ir primanė, jis išbučiuotų Kristiną už tokią dovaną ir žodžius.

Po vakarienės ponai Kristina užsimanė pašokti. Kas būtų per vestuvės be šokių? Ponas Andrius užsuko patefoną ir ketveitas porų, jauniesiems pra-dėjus, ėmė suktis erdviame Klevų salione. Ilgai, senoviškai šokta valsas, su rateliais ir pasikeitimais iš dešinės bei kairės. Kelis kartus ponas Andrius kėlė adatą plokštelės pradžion ir, liūdnai rymoda-mas prie patefono, sekiojo akimis įsilinksmintusią brolienę.

O Kristina iš tiesų krykštė, tarsi būtų džiaugs-mo bangos nešama. Morientais jai pasirodėdavo, kad šis pokylis tai tas pats, kuris čia buvo prieš penkerius metus, švenčiant jos vardines. Ak, ko-kių sumanymų ir vilčių a.uomet knibždėjo ponios

Kristinos galvutėje, ir kiek ji pati skleidė aplink save bepročių minčių, norų, jausmų! Dabar to neber. Penkeri metai viską nušlavė. Laimės rodiklis šliaužia ties kitais žmonėmis, žadina kitų vil-tis. Jai, Kristinai Malčišienė, Povilo žmonai, ne-bėra ko laukti nė tikėtis. Viskas paprasta ir aišku.

Šitos mintys, kaip sprogtancios žiežirbos kart-kartėmis smilktelėja ponios Kristinos sąmonė-je, bet ji pasiskubina tučtuojau jas užgniaužti. Šiandien jai nieko daugiau nebėlieka, kaip vien tik linksminintis, šokti, juoktis ir nieko nebemąstyti, kas buvo, nė kas bus.

Šokant ratelį, keičiantis partneriais iš kairės ir iš dešinės, ponai Kristinai tenka keletą eilių apsi-sukti ir su Sargeniu. Ne, ji nenori šį vakarą ga-dinti Viktutės širdies! Ji yra atsargi, ir niekas ne-pastebi, kaip ji paspaudžia ponui Petruir ranką, kaip arti prisilieja, kaip reikšmingai pažiūri pro ilgas primerktas blakstienas.

— Tamsta laimingas? — užkalbino ji banaliu klausimu, kai vėl teko abiem šokti kartu.

— Laimingas, ponai! — nuoširdžiai atsakė Sargenis.

— Labai?

— Iš tokio klausimo atrodo, tarsi ponai abejo-tum mano laime.

— Ak, pone Petrai, paskutiniaisiais laikais aš pa-sidariau tokia skeptikė, kad imu abejoti dėl kiek-vieno dalyko, net ir dėl jaunavedžių laimės.

— Toks pesimizmas poniją Kristiną, tur būt, ne-dažnai apima. — juokavo Sargenis.

(Bus daugiau)

A. A. ANTANAS MACEIKA - LIETUVIŠKOS KNYGOS MYLĖTOJAS

A. a. Antanas Maceika savo bibliotekoje Kultūros Zidiny.
Nuotr. A. Norvilos

Kam teko lankyti Kultūros Zidinį Brooklyn, tas matė ant vieno durų užrašą „Biblioteka“. Į vidų sunkiau patekti, nes ji stropiai saugojama. Bet ji būna atidaryta sekmadieniais ir pagal susitarimą: lėjęs į vidų, turėjo nustepti bibliotekos gražumą ir tvarką. Knygos surašytos, sukatologuotos, sustatytos į lentynas.

Šią biblioteką suorganizavo ir Kultūros Zidiniui padovanojo miškininkas Antanas Maceika. Jis 1971 metais Kultūros Zidinio statybai paaugojo 300 dol. ir pažadėjo atiduoti savo biblioteką, kurioje tada buvo 1350 knygų. Pažadą ištesėjo. Kai tik buvo baigtas Kultūros Zidinis ir atidarytas viešam naudojimui, tuoj meistras K. Visockis padarė rėšuto medžio gražias lentynas. Tada Antanas Maceika čia ir perkėlė savo biblioteką. Ji buvo iškilmingai atidaryta ir dedikuota, pavadinta jo vardu. Ir toliau rūpestingai globojo ją, nuolat telkė naujas knygas, katalogavo. Visas jo gyvenimas buvo ši biblioteka. Ir visuomenei buvo patogiu, nes jis puikiai orientavosi, kas kur yra, greitai surasdavo knygas, maloniai patarnaudavo. Dabar to malonaus lietuvių knygynininko nebėra! Jis staiga mirė gegužės 6 d. Palaidotas gegužės 9 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse Brooklyn. Lietuvoje liko žmona Elena, dvi dukros ir keli broliai. Čia artimųjų neturėjo. Laidotuviams rūpinosi Kostas Norvilas, su kuriuo velionis ilgai drauge dirbo vienoje ligoninėje. Antanas Maceika buvo gimęs 1905 liepos 17 Utenos apskr. Jo tėviškė vėliau buvo lenkų užgrobita. Jis pats baigė Utenos gimnaziją ir Alytaus aukštesniąją

miškininkystės mokyklą. Ilgai buvo Musninkų girininku. Čia aktyviai veikė šaulių organizacijoje. Buvo būrio vadu. Buvo baigęs karo mokyklą asperantu, vėliau dalyvavo įvairiuose kariškose pratinuose, kur buvo pakeltas į vyr. leitenantus.

Iš Musninkų buvo nukeltas į Žemės ūkio ministeriją ir dirbo viename departamente.

Iš Lietuvos pasitraukęs 1944 vasarą, gyveno Vokietijoje, iš ten 1950 atvyko į Ameriką, apsigyveno New Yorke. Buvo uolus LB narys, ėjo įvairias pareigas, buvo net LB New Yorko apygardos pirmininkas, Woodhaveno apylinkės pirmininkas. Kai jis vadovavo šiai apylinkėi, tai visu 100 procentų išrinkdavo nario mokėstį, o kai būdavo balsavimai į Tarybą, tai jis skambindavo kiekvienam apylinkės nariui ir ragindavo balsuoti. Taip jo apylinkėje balsavo iki 90 procentų visų narių.

Išėjęs iš Lietuvių Bendruomenės veiklos, jis ir pradėjo rinkti knygas. Nors buvo miškininkas, bet greit orientavosi ir humanitariniuose moksluose, lietuvių literatūroje. Labai uoliai ir tiksliai knygas katalogavo, aprašė autorius ir surinko kitą reikalingą medžiagą.

Savo darbe jau buvo suradęs ir talkininkų. Dabar biblioteka rūpinasi inž. Vladas Sidas. Prie karto jis ir atsiveikino Woodhaveno apylinkės ir bibliotekos vardu.

Bibliotekoje yra pakankamas dedikacijos aktas. Būtų gera pakabinti ir šio knygos mylėtojo nuotrauką. Tegu ir jaunieji pamato tą žmogų, kuris sukūrė tokią gražią biblioteką ir dovanojo ateities kartoms. (p.j.)

TAIP TEN GYVENAMA

Ištrauka iš A. Eglišio apžvalgos apie okupuotąją Latviją

I Jekabpili komunistiniai okupantai grįžo 1944 m. rugpjūčio pradžioje. Nuo to laiko miesta prigrąžino rusų pergalės šloviniui paminklams ir komunistų partijos plakatams. Pergalės dieną mitingė kapinėse turi dalyvauti visi mokiniai, fabriku darbininkai ir kolūkietės iš apylinkės. Miesto mokyklose mokėsi dabar 4300 mokinių. Pasikalbėjimas mokyklose, egzaminai vyksta rusų kalba, latvių kalba dėstoma kaip atskiras dalykas.

Ypač katastrofiškas yra butų klausimas mieste. Jekabpilyje, taip pat visoje okupuotoje Latvijoje tik partijos draugams nieko netrūksta. Jiems pastatytos net atskiros pirtys... Nenutrūksta paskatinimaj uoliai dirbti, daugiau gaminti ir talkininkauti. Latvijos peninėsse pagaminta sūri, latvių žvejų sugautą žuvį galima pirkti Leningrade, Maskvoje, Kijeve, bet Liepojoje, Rygoje, Ventpilyje tik „juodojoje rinkoje“, kur viską pristato spekuliantai. Kaip toli ta spekuliacija pažengusi, rodo kad ir toks pavyzdys: sunkvežimio varuotojas kelyje į Daugpilį parduoda spekuliantams visą kolūkyje

kolūkiui visą paimtos prekės vertę, sau pasilikdamas liuto dalį. Už tai ji niekas neapskandžia.

Ryga, Daugpilis, Mintauja ir Kuršės pajūrys yra prigrūstas rusų kariuomenės dalinių. Ten daug uždraustų zonų civiliams vaikštinėti. Palei Liepojos ežerą 450 ha plotą statomi 10 – 12 aukštų namai ir netolimoje ateityje ten turi apsigyventi atvykę iš Maskvos 35,000 rusų. Jaunpilyje ir statoma 18 daugiakauščių namų. Ten vėl apsigyvens rusai iš Minsko, Charkovo, Volgogrado ir Ostrovo. Kraslavos ir Daugpilio rajone pagreitintu tempu vienkiemius įsigyja rusai iš Leningrado ir Novgorodo. Jie čia praleidžia vasaros atostogas, o pensininkai dažnai pasilieka per visus metus.

—Aš nežinau, ko moterys prie jo taip lenda, — ji sakė. — Jis yra anemikas, impotentas, vystantis Narcizas, kažkoks dafodilas. Jo balsas yra kaip berniuko pereinamojo stadijoje iš vaiko į vyrą. Jis yra didelis saunora, suvedžiotojas, Skystas. Griežiai žodžių, kurių pats nesupranta. Vienoj vietoj nešasi, lyg būtų pats karalius, o kitoj vietoj raitosi kaip šuns uodega.

Antanas Tulys

(Iš Inicialai po tiltu)

BOSTONO ŽINIOS

PAVYZDYS LIETUVIAMS

Kai praeitais metais Bostone buvo rengiamas Lietuvos vyčių metinis suvažiavimas —seimas, teko susipažinti vyčių veikėją Mary Martus. Ji buvo spaudos (publicity) komisijoj. Ji parašė apie Lietuvą ir Lietuvos vyčius daugybę laišku ir straipsnių amerikiečių laikraščiams ir televizijos stotims. Bostono didieji laikraščiai ir televizija, kaip paprastai, ignoravo ir nespausdino tų laišku, bet mažieji laikraščiai ne tik Bostone, bet visoje eilėje kitų vietovių tuos laiškus ir straipsnius dėjo.

Mary Martus yra labai aktyvi ne tik vyčių veikloje, bet taip pat daug dirba parapijos veikloje, o ir įvairiomis kitomis progomis amerikiečių tarpe garsina Lietuvą ir lietuvius. Ji yra Mounth Ida junior kolegijos mokytoja. Bet kas įdomiausia, kad Marytė Martus yra ne lietuvi, o italė. Tai be galo miela, maloni ir nuosirdi moteris. Jos pavardė buvo Maria Grazia Parziale. Gimusi ir užaugusi Amerikoje. Ji ištėkėjo už lietuvių prof. Broniaus J. Martus, kuris dėstė matematiką Northeastern universitete ir Boston state kolegijoje. Jis priklausė vyčiams, o pagal jį ir Mary įstojo į vyčių organizaciją ir tapo labai aktyvia nare Bostone, bet taip pat dalyvauja vyčių suvažiavimuose ir pan.

Jos vyras Bronius mirė 1967 m. sausio 12 d., palikdamas ją ir 4 metų dukrę. Mary ir po vyro mirties ne tik nemutraukė ryšių su vyčiais ir lietuvių parapija, bet paaugus dukrę ir ją prirašė į vyčius. Besikalbant su Mary Martus, ji pasakė, jog ji lietuviams susidomėjusi ir pamilusi juos dar prieš ištėkėdama už lietuvių. Ji skaičius garsaus italų rašytojo Pirandello raštus ir net poeziją. O tuose raštuose rašytojas su susižavėjimu rašė ir apie Lietuvą, jos žmones, jų gyvenimą ir gamtą. Jis kurį laiką gyvenęs Lietuvoje. Nuo to ji pamilusi lietuvių ir džiaugiasi būdama ir dirbdama su Lietuvos vyčiais.

Tai, kai savięji kartais pradėdam užmiršti ir bodėtis būti lietuviams, tai ši kultūringa moteris žavis mums ir mieliai dirba su mumis. Tai puikus pavyzdys, kuomet patys turėtume būti.

PAMINĖJO LIETUVOS

PAUKOJIMĄ

Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone gegužės 10 d. per Šv. Mišias buvo paminėta 30 metų sukaktis, kai Lietuvos vyskupai Romoje paaukojo Lietuvai Marijos Nekalčiausiai širdžiai. Kun. Albertas Kontautas pamokslė paminėjo Marijos pasirodymą Fatimoje, jos prašymą melstis už Rusijos atsivertimą, kad Marija yra visų mūsų motina, o šiandien švenčiame ir Motinos dieną. Priminė, kaip Saulius persekiojo krikščionis ir kaip Saulius virto Paulium ir buvo didysis Kristaus mokslo platintojas.

Per Šv. Mišias giedojė Berkeley muzikos kolegijos kamerinis 16 balsų choras. Miela buvo klausyti tų jaunų gražių balsų, o ypač, kada jie giedojė lietuviškai Naujajam Marijos Vardas. Tai kom. Jeronimo Kačinskio dėka, kad kitataučiai mūsų bažnyčioje ir net lietuviškai gieda.

SUBATVAKARIO PRELEGEN- TAS VILIUS BRAŽENAS

Vilius Braženas, inžinierius, feljetonistas, žurnalistas, visuomenininkas, o pakutiniu laiku amerikiečių kviečiamas kalbėtojas po Amerikos miestus ir per radijo, bus prelegentu Kultūriniam subatvakary, kuris vyks gegužės 23 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Taurinės S-gos namuose, 484 E. 4-j gatvė S. Bostone. Paskaitos tema bus Amerikos užsienio politika ir Lietuvos laisvinimo byla, be to, jis atsakins į klausimus.

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINEJIMAS

Baisiojo Birželio išvežimų minėjimas vyks birželio 13 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Taurinės S-gos namuose, 484 E. 4-j gatvė S. Bostone. Paskaitos tema bus Amerikos užsienio politika ir Lietuvos laisvinimo byla, be to, jis atsakins į klausimus.

išvežtuosius ir dalyvaut minėjime. Lasvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 4 dieną.

— Nieko neveikti — pats sunkiausias darbas.
— Dievas gydo, o gydytojas ima atlyginimą.
Benjaminas Franklinas

AUKOS RELIGINEI PLOKŠTELEI

Švč. Merg. Marijos Gimimo Parapijos Choras deda pastangas išleisti religinių giesmių plokštelei. Tam reikalui jau daugelis aukojo ir jų sąrašas buvo anksčiau „Drauge“ paskelbtas. Dabar ir vėl atsirado naujų geradarių, kurie remia mūsų tikslą.

\$1000.00 Lietuvių Fondas,
\$500.00 Kleb. A. Zakarauskas,
\$110.00 V. ir J. Bubniai,
po \$100.00 A. ir J. Baronačiai, Marj. Parko Namų Savininkų D-ja,
\$95.00 G. Giedraitytė,
po \$50.00 Dr. J. Adomavičius, Alvudas, S. J. Bacevičiai, D. Kurauskienė,
\$30.00 D. Petkūnienė,
po \$25.00 E. P. Leonai, P. Ruikis, S. Simokaitienė,
po \$20.00 S. D. Adomaičiai, D. Kasper, A. P. Mikštai, J. Rakaitis, F. Strolia, J. Stumbrys,
po \$15.00 K. Marcinkus, J. Vinciušas,
po \$12.50 D. Burke (Šidagis), J. Montvilas,
po \$10.00 P. Urbonas, A. Turner,
po \$5.00 V. Andrijauskas, A. Naura, R. Ruess, L. Tukys, J. Vingelis ir kiti po mažiau.

Balandžio 25 d. suruošėm balių-vakariene ir loteriją. Loterijai aukojo: Dail. B. Morkūnienė paveikslą, Dail. J. Burgess paveikslą, V. Orentienė 2 paveikslus ir liet. raštų rankšluostį, dail. S. Butkienė keram. vazą, N. ir J. Vazneliai vazą, B. Stravinskienė pagalvėlę, E. Vilkenė tortą, J. J. Meats 6 sv. dešrų, P. P. Bataitis, Gudaitis, Kantai, Lekeckas — bonkas gėrimo.

Už Jūsų aukas ir visokeriopą paramą visas Choro Kolektyvas nuoširdžiai dėkoja.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

DĖMESIO KNYGŲ MYLĖTOJAMS!

„Drauge“ administracija, norėdama paskatinti ir palengvinti savo skaitytojų įsigyti vertingų knygų, sudarė atskirus (pagal numerį) įvairių knygų siuntinius už papigitą kainą. Užsaisakant pasirinktą siuntinio numerį, mokėsite su persiuntimu tik \$13.00, kai knygų originali kaina yra dviguba.

SIUNTINYS NR. 7

PO DAMOKLO KARDU. A. Kairys. Premijuotas romanas. 224 psl.

PENKTEJI METAI. Kipras Bielinis. Revoliucinio sąjūdžio slinktis ir padariniai. 592 psl. Kieti viršeliai.

JUOZAS PAUTENIS. Ignas Šlapelis. Didelio formato. Kieti viršeliai.

VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIŠKUOSE. 50 psl.

GULBĖS GIESMĖ. Jonas Grinius. 222 psl.

ANHELLI'S. J. Slovackis. 52 psl.

KELIONĖ PO EUROPA IR ĮSPŪDŽIAI. Kun. Pr. J. Vaitukaitis. 185 psl.

SIUNTINYS NR. 8

MANO PASAULĖŽIŪRA. Kultūrininkų pasisakymų rinkinys. Red. dr. J. Prunskis. 352 psl.

ANNA KARENINA. N. Tolstojus. I, II ir III, IV d.

UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. A. Gervydas. 222 psl.

ZMONIŲ LIKIMAS ŠVENTO JONO APREIŠKIMO KNYGOJE. Vytautas J. Bagdonavičius. 406 psl.

VIENA PASAULYJE. Danutė Brazytė-Bindokienė. Romanas. 242 psl.

SIUNTINYS NR. 9

VARGDIENIAI. Victor Hugo. I, II, III, IV ir V d.

CHICAGOS LIETUVIŲ METRAŠTIS. A. Vilainis-Šidlauskas. 244 psl.

TOS PAČIOS MOTINOS SŪNŪS. Pranas Dom. Girdzius. 172 psl.

MOTINA IR MOKYTOJA. Šv. Tėvas Jonas XXIII. Enciklika. 116 psl.

SIUNTINYS NR. 10

NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ. F. M. Dostojevskis, I, II ir III d.

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTALOGIJA, I d. Red. B. Brazdžionis ir B. Babrauskas.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda prie kiekvieno siuntinio 60 centų valstijos mokesčio.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų laimėjimų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Drauge“ administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plauname ir valkuojame visų rūšių grindis.

Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠINKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ švietimai, pildomi PILYTIKŲ PRASYMAI ir kitokios blankai.

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazuinius.

ALBIN BANY, Telef. 447-8906

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Prįmame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

LIK SVEIKAS

Raisa URBANENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisoriaus Paulius Jasukonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

VYRAI IR MOTERYS

REIKALINGI GABOS APSUKROS ŽMONES

dirbtį įvairiomis valandomis. Turėsite galimybę gerai uždirbti ir apsipirkti su nuolaida — 50% įvairių kompanijų prekėmis. Būsime pats ant savęs bosas. Skambinkite nuo 3 iki 5:30 val. vakaro.

Tel. 436-9667 — VACYS

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 773-2233

3-jų butų mūr. Evanstone. 20 metų. Gražiai išlaikytas. Arti ligoninių ir universitetų. \$130,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 839-5568

Parduodamas namas netoli ežero Beverly Shores, Ind. Kaina \$85,000. Skambinkite savininkui vakarais po 5 valandos Telef. 219-872-2764.

Atidara apžiūrėjimui sekm., geg. 17 d. nuo 12 iki 4 valandos popiet

BURBANK

5704 S. 81st Street

(prie State Road)

8 kambarių (4 miegami) mūrinis namas.

O'Rourke Real Estate

TEL. 776-8855

DĖMESIO

LIETUVOS ISTORIJS

VAIZDAI

Surinko Vladas Vijelkis

„Nors tebedamas tik istorijos mėgėjas emiausi šios vaizdų knygos sudarymo, tikėdamas, kad turėčiau geramą sąlygą ją išleisti, ne-gu kiti“ — taip rašo knygos įvadoje Vladas Vijelkis.

Knyga didelio formato, 548 pusl. Iliudo Teiviskė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio.

SLAVA ŽEMELYTĖ

Kontraktas

Darius - Girėno postas kasmet rengia "Kraujo dovanojimo" dienas. Šiemet kraujo aukojimas prasidėjo balandžio 30 ir baigsis gegužės 23 d. Kurie šiuo metu kraują aukoti negali, gali duoti pasirašę. Nuotraukoje posto vadovybė prie savo plaketo. Iš kairės: Ed Apke, John Mo nahan, Casey Noga, komandierius Bruce Nebierze, pirmininkas John Paukštis, Bernie Goblet, W. Ermel, Casey Stuckonis R. Huber, J. Ghidara, Ben Pocius ir Ron Kalat.

LITUANISTIKA ILLINOIS UNIVERSITETE

Siais akademiniiais metais lituanistiką Illinois universitete, Chicago Circle, dėstė Marija Stankus-Saulaitė ir Vita Musonytė. Iš viso buvo 13 kursų: Kalbos kursas LITH 101-103 dėstė Vita Musonytė, taip pat pravedusi kalbos laboratoriją. Kitus kursus dėstė Marija Stankus-Saulaitė.

LITH 104-106 apskatesni kalbos kursai, LITH 221-223 lietuvių literatūros - prozos, poezijos, dramos - kursai, LITH 331 lietuvių kalbos istorija, LITH 332 lietuvių kalbos struktūra, LITH 299 savarankiškas lituanistikos darbas, ir naujas kursas LITH 225 vertimas iš lietuvių kalbos į anglų kalbą.

Studentų skaičius buvo įvairus: gausesnis rudenį, mažesnis pavasarį, kaip paprastai būna. Jau susidaręs gerų studentų branduolys, tačiau studentų skaičius turi didėti, kad universitetui programa apsimokėtų. Tuo tikslu dvi studentės kataloguose ir per kompiuterį surado atpažįstamas lietuviškas pavardes ir išsiuntė 200 informacinių laišku.

Lietuvių fondas, kaip ir pernai, dosniai programą rėmė. Lietuvių fondas moka asistento algą ir duoda lėšų svečiams pasikaitininkams, fotokopijoms, pasiūlymų studentų premijoms ir kitiems reikalams. Iki šiol šiemet premijas gavo studentai Vilius Dunzila, Paulina Grigelaitienė, Daina Kamantaitė, Dalia Kiudulaitė, Audra Kubiūtė, Dana Petkūnaitė ir Algis Vasonis. Paskaitą skaitytė Eglė Juodvalkė, ir gegužės 26 d. kalbės dr. Rimvydas Šilbajoris. Tuo praturtinama programa.

PLB švietimo komisija davė lėšų korespondenciniam kursui parengti. Tą darbą atlieka dvi studentės su dėstytojos pagalba. Ateinančiais metais su švietimo komisija susitarta ruošti studentams tinkamą lietuvių ir anglų kalbos žodyną, nes tokio žodyno kasdien pasigenda ma universitetiniam darbe.

1981 metų rudens ketvirtį asistento vietą perims Gintaras Aukštuolis. Jis dėstys tuos pačius kursus, kuriuos V. Musonytė šiemet dėstė. M. Stankus-Saulaitė vėl dėstys LITH 104 ir LITH 221 (Lietuvių proza). Priedamas naujas LITH 227 lietuvių kultūros kursas, kuriam nereikia lietuvių kalbos mokėti. Tą kursą dėstyti kartu su lektore pakviestas kun. Antanas

Saulaitis, SJ. Iš kurso darbo bus paruoštas vadovėlis panašioms kultūros kursams. LITH 299, tai savarankiškam darbui kursas, visuomet įmanomas.

Džiaugiamasi, kad Lituanistikos katedra bus steigama Illinois universitete. Jau dabar vienas studentas lituanistiką pagrindine šaka studijuoja ir keturi - šalutine šaka. Katedrą įsteigus, bus galima daug ko tikėtis.

Lituanistiką Illinois universi-

tete įvairiais būdais remia Lietuvių fondas, PLB švietimo komisija ir ALB švietimo taryba. Adresas: Slavic Department, Box 4348, Chicago, IL 60680, tel. 996-5465 ir 996-4412.

KREMLIAUS ĮSAKAS ŠUNIMS IR KATĖMS

Rusų reikėtų laikyti legendiniais žmonėmis, kurie pergyveno caro persekiojimus ir komunistinio režimo visokių įsakus ir kankinimus, o dabar šie įsakai jau liečia šunis ir ka-

tes. Bet šie gyvuliai nėra taip jautrūs komunistiniams įstatymams ir įsakymams ir jie sugeba prisitaikyti prie visokių gyvenimo sąlygų. Jų laikytojai yra daug jautresni ir jie suksu-bo užversti Maskvos miesto valdybą protesto laiškais, kuri įsakė sumažinti jų skaičių. Komunistų partijos oficialiai "Pravda" ir "Izvestija" deda šunų ir kačių laikytojų laiškus, protestuojančius, kad šeimai teledžiama laikyti tik vieną šunį ir katę ir jie turi gauti iš partijos "adoptavimo" pažymėjimus, sumokant po 15 rb. arba 25 dol. Surinkti pinigai bus panaudoti miesto švaros palaikymui. Ši įsaką turi pasekti ir kitų respublikų miestai. Šunų ir kačių laikytojai apeliuoja net per "Literaturnaja Gazeta", siūsdami jų fotografijas, prašydami užtarimo aprašant šunų ir kačių nuopelnus komunizmo kūrime, pabrėžiant, kad valdžios planavimo įstaiga gali paskelbti tvarką, leidžiant šeimai turėti tik vieną šunį ir dukterį. Tačiau komunistų partijos vado L. Brežnevo šis įsakas neliečia. Jis namuose laiko didžiulį da-nišką ir sibiriskos veislės šunis, nes jis turi pakankamai gyvenamo ploto, gyvendamas erdvia-me apartamente Kutuzovo pro-miesto švaros palaikymui. Ši

spekte, Maskvoje. P. J.

DEŠIMTS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

RAIMUNDAS PAŽĖRA

1981 m. gegužės 28 d. sueina dešimt metų nuo mūsų brangaus sūnaus ir brolio tragiškos mirties.

Šį skaudų įvykį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnašautos: Los Anjeleje gegužės 31 d. 10:30 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje; Romoje; Madride; Montrealyje; Kennebunkporte - pas lietu. pranciškonus; tėvus Jėzuitus Los Anjeleje ir kitur.

Nuoširdžiai prašome giminių, draugų ir pažįstamų pasimelsti už A. + A. RAIMUNDO sielą.

Nuliūdę: Tėvai, sesutė su šeima ir visi giminės

P A D Ė K A

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis

A. + A.

JONAS BARKUS

š. m. gegužės 16 d. iškeliavo į amžinybę, palikdamas mus giliame liūdesyje. Reiškiamė nuoširdžią padėką šv. M. Marijos Gimimo parapijos Gerb. kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, atlaikytas šv. Mišias bažnyčioje ir maldas kapinėse.

Nuoširdus ačiū visiems už aukas ir išreikštą užuojautą. Dėkojame laidotuvių direktoriams Mažeika-Evans už rūpestingą, malonų patarnavimą.

Širdingas ačiū visiems.

Liūdinti žmona su šeima

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

POVILAS VIDUGIRIS

Gegužės 26 d. sueina ketveri metai, kai mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą, uošvį ir senelį. Jis visados yra ir pasiliks mūsų mintyse ir maldoje.

Už jo sielą bus atnašaujamos šv. Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje Los Angeles, Calif., Tėvų Jėzuitų, Tėvų Marijonų koplyčioje Chicagoje ir Romoje.

Velionies gimines ir artimuosius prašome a + a PO-VILĄ prisiminti maldose.

Nuliūdę: žmona ir sūnus su šeima

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Duslintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti patalyniniai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street - Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta - Sav. MIKAS ČESAS šventadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

DRAUGAS, trečiadienis, 1981 m. gegužės mėn. 20 d. 5

— Tyra širdis nelengvai įbaurinama.

Shakespeare

— Juodos rankos pasaulį peina.

Liet. patarlė

SIUVAME

AVIES KAILINTUS

VYRAMS—MOTERIMS—VALKAMS

UŽSISAKYKITE DABAR

Iki geg. 31 d. sutauspaltė

\$40.00 IKI \$60.00

Taip pat valome avies ir odinius paltus.

FAMILY FURS COMPANY

4171 So. Archer Ave. — 847-4027

3107 No. Milwaukee Ave. — 538-7965

Atd. 10 v. r. iki 7 v. v. Sekm. 12 iki 3 v.

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

Trys Moderniškos Koplyčios

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėdinimai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

APLINK MUS

× Kun. Albinas Spurgis, MIC, Adelaidės, Australijoje, lietuvių parapijos klebonas, iš visuotinio marijonų susirinkimo Romoje, kur jis buvo kaip delegatas, birželio pradžioje atvyks į JAV ir apsisistos Marijonų namuose prie "Draugo". Chicagoje laukia jo brolio ir sesers šeimos, o taip pat ir daugelis draugų bei buvusių bendradarbių. Chicagoje žada pabūti iki birželio antros pusės.

× Irena Regienė, ilgametė skautų skyriaus "Drauge" redaktorė ir dabar viena iš "Draugo" redaktorių, kaip uoli ir įvairiose pareigose dirbusi skautybės ir lietuviško auklėjimo gerovei, Pirmiosios buvo pakelta į vyr. skautininkės laipsnį. Ją sveikina skautai ir skautės, prie to dedasi ir "Draugo" redakcija, džiaugdamasi savo kolegės įvertinimu.

× Dr. Jonas Adomavičius kalbės tema, "Kaip senesnio amžiaus žmonės gali geriau prisitaikyti sveikatai" ir paliustruos filmu Sv. Kazimiero seserų viešųjų salėje ketvirtadienį, gegužės 21 d., 12:45 val. p. Besidomintiems seniorams pliečiams bus taigi proga pasisvečiuoti, bingo palostis ir užkandžiu pasistiprinti. Visi pensininkai kviečiami.

× Albas Lake apskr. Indiana skyriaus valdyba per savo sekretorę Birutę Vilutienę atsiuntė 25 dol. auką dienraščio paramai. Nuosirdus ačiū.

× LKVS "Ramovė" Chicago skyriaus nariai mirusių pagerbimo ir lankymo dieną, pirmadienį, gegužės 25 d., 9:30 val. ryto renkasi Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie koplyčios pastato, iš kur J. Bagdžiaus vadovaujami organizuotai lankys mirusių ramovėnų kapus. Prašoma neveluoti.

× Ateitininkų šeimos šventė gegužės 31 d., sekmadienį, prasidės pamaldomis 12:45 val. De Andrei bažnyčioje netoli nuo ateitininkų namų. Tuoj po pamaldų Ateitininkų namuose bus bendri užkandžiai, pabendraujimas, jaunimui žaidimai, draugų susirinkimas ir kitos įvairenybės. Kviečiami dalyvauti Chicago ir apylinkių ateitininkai nuo jaunučių iki sendraugų.

× Sv. Kazimiero lietuvių kapinės per Memorial Day šį pirmadienį, gegužės 25 dieną, įvyks mūsų šeimų ir visos tautos mirusių pagerbimas prie Steigėjų paminklo. Programoje dvasiško maldos, pasauliečio žodis; vainiko padėjimas ir giesmės. Iškilnių garbės sargyboje Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė. Pradžią tuojau po pamaldų kapinėse. Pasauliečių Komitetas ir Sklypų Savininkų draugija kviečia visą lietuvišką visuomenę skaitlingai dalyvauti. (pr.)

× Nepigirdintiems — Nėmokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduojami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydui Klelaui tel. 434-9655 arba 737-1717. (ak.)

× Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė bus rugpjūčio 16-23 d. Dainavoje. Joje turėtų dalyvauti visi liuanistinės mokyklose dirbą mokytojai. Kviečiami ir tėvai bei jaunimas. Registrutis pas savaitės vadovą J. Masilionį (tel. 585-2629).

× Kapų puošimo dieną, gegužės 25, pamaldas laikys kun. J. Velutis, giedos Cicero Sv. Antano parapijos choras. Choro diriguos muz. Antanas Giedraitis.

× Algirdas Gustaitis, mūsų bendradarbis iš Los Angeles, Calif., atsiuntė sveikinimus iš Singapūro. Jis šiuo metu lankosi Indonezijoje, prieš tai jau aplankęs Malajiją ir kitus tolimuosius kraštus. Susižavėjęs gamtos grožiu, o Singapūre nepaprasta miesto švara.

× Chicago ateitininkų sendraugų skyriaus susirinkimas kviečiamas gegužės 31 d., sekmadienį, 3 val. po pietų ateitininkų šventės metu Ateitininkų namuose, Lemonte. Svarbiausias šio susirinkimo tikslas: išrinkti oficialius skyriaus atstovus į "Ateities" jubiliejinį kongresą. Sendraugiai kviečiami gausiai dalyvauti.

Lietuvių fondo suvažiavimo pirmininkas P. Kilius kalba susirinkusiems fondo nariams.

Nuotr. P. Maletos

× Dr. Rūnvydas Šilbajoris apie Kr. Donelaičių kalbės universitete, Chicago Circle, gegužės 26 d., antradienį, 7 val. vakaro, Pope John Paul II Center, 326 S. Morgan, prie pat universiteto. Kviečiami studentai ir visuomenė. Tarp svečių bus Universiteto kancleris, vicekancleriai, "Liberal Arts and Sciences" dekanas, slavistikos skyriaus vedėjas ir kiti universiteto pareigūnai. Kviečiami visuomenės ir išgirsti dr. Šilbajorį, ir susipažinti su Illinois universitetu, kuriame steigime Lituanistikos katedrą. Informacijai skambinti Vitai Musonytei arba Marijai Stankus-Saulaitei telefon. 996-5465.

× Petras Dirda, Dana K. Dutton, čekigiskiai, Jonas Pečiulis, Munster, Ind., paaukojo po 8 dol. lietuviškos spaudos stiprinimui. Nuosirdus ačiū.

× Atvykimo pasiklausyti D. Lapinsko "Tolminkiemio kantatos" į Ateitininkų namus gegužės 24 d., sekmadienį, 3 val. p. p., o po to pasivaikinti kavutė ir pasivaikščioti namus supančiuose soduose. Bilietai gaunami prie įėjimo. (pr.)

× LDK Birutės draugijos kultūrinė popietė bus šį šeštadienį, gegužės 23 d., 3 val. popiet. Jaunimo centro kavinėje. Programoje G. Juodvalčio pašnekesys, akt. J. Valantinas ir dainininkė J. Tautvilaitė. Užkandžiai L. Matulevičienės. Birutėninkės, ramovėnės, savanoriai kūrėjai ir šaulius su juo svečiai maloniai kviečiami atsilankyti. Del smulkesnių informacijų prašoma skambinti 778-0333 arba 925-6193. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS PASITRAUKĖ

Chicago miesto mokyklų ūkio reikalų vedėjas (biznio medžeris) D. K. McClurkin pirmadienį pasitraukė iš pareigų. Tai jau antras svarbus superintendentas Love paskirtas pareigūnas pasitraukia. Anksčiau atsiskak tarnybos superintendentas pavaduotojas Mitchell, anšimokės sugalvojimu apie slaptus mikrofonus.

PARAMA UOSTUI

Chicago regionalinis uosto distrikatas pagal naują Illinois atstovų rūmų priimtą įstatymo projektą gaus paramos po 25 centus nuo kiekvienos eksporto ir importo tonos, pereinančios per tą uostą. Įstatymo projektas persiustas senatui priimti.

PASALINO

Teisėjas įsakė pasitraukti iš pareigų vyriausiam Chicago švietimo tarybos finansų pareigūnui Joseph Mahran, kuris nustatytą metu nepateikė savo finansinės apyskaitos. Jis praranda tarnybą su alga 100,000 dol. metams.

4 MIL. DOL. PREMIJOMS

Chicagoje veikia John ir Catherine MacArthur fondas, kuris premijomis išdalina daugiau kaip Nobelio fondas. Šiemet 21 asmeniui paskirstė 4 mil. dol. Negavo nė vienas čekigietis. Fizikui St. Wolfram iš Pasadena, Cal., turinčiam 21 m., paskirta 128,000 dol. Archeologas I. Graham, 57 m., iš Cambridge, Mass., gaus 272,000. Rašytojas R. P. Warren, 76 m., gaus 300,000 dol. Fondas jokių prašymų nepriima, skirstymo komisijos nariai neskelbiami. Tarp šiemet gavusių premijas yra 4 juodukai, 3 moterys, 2 emigrantai iš Rusijos.

PERTVARKYS O'HARE

O'Hare aerodrome bus pastatyta nauja tarptautinių keleivių stotis, bus įrengti keleivių pervežimo įtaisai ir padaryti kiti pagerinimai, panaudojant tam bilijoną dolerių. Remontams vadovauti pasamdys Murphy - Jahn Associates firma.

× Frano Balandienė, Warren, Mich., Stasė Emittas, Dorchester, Mass., A. Kindury, Gulfport, Fla., pratęsdami prenumeratus, atsiuntė po 10 dol. aukų. Visiems nuosirdus ačiū.

× Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios parapijos mokyklos motinų klubas per Aliciją Mikušauskienę, klubo spaudos atstovę, atsiuntė 25 dol. auką su laiškeliu: "...Motinų klubo vardu nuosirdžiai dėkoju Jums už paramą, informuojant visuomenę apie mūsų organizacijos bei mokyklos veiklą 1980-1981 mokslo metais". Nuosirdus ačiū už paramą ir lietuviškos spaudos vertinimą.

× Laima Rastenytė-Lapinskienė, su dideliu pasisekimu vaidinusi Gustaičio "Mėnulio užtemime", atlieks D. Lapinsko "Tolminkiemio kantatą" gegužės 24 d. Ateitininkų namų muzikinėje popietėje.

× Inž. Alfonsas Alkūnas, Tampa, Fla., V. Narkevičius, Downers Grove, Ill., V. Lukaševičius, Grand Rapids, Mich., Anna Udraitis, Rockford, Ill., S. Šmažienė, Hot Springs, Ark., B. Jablonskis, Aurora, Ill., M. Boireišienė, Phoenix, Ariz., Danutė Bindokienė, Chicago, Ill., A. Paltaržinskis, visi užsiskak naujaušį leidinių.

× Mečislavas Skruodyns, Ciceron, Ill., "Draugo" spausdėvės tarnautojas, A. Matukas ir Antanas Matutis, čekigiskiai, S. Francis, Waukegan, Ill., I. Laučienė, Burbank, Ill., užsiskak naujaušį leidinių.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

GAMTA

Žydrinės gėlės
Ir jų šešėlis
Grazūs medžiai —
Labiausiai beržai.
Voveraitės bėga,
Pelėdos miega.

Ateina vakaras,
Rūksta kaminas,
Pelėdos atsikelia,
Savo vaikus prikelia.

Nida Mickutė,
Washingtono Kr. Donelaičio
lit. mokyklos 7 sk. mokinė

MANO MOČIUTĖ

Mano močiutė labai gera. Ji daug siuva ir audžia. Ji namie turi daug kaspinių. Ji tuos kaspinius laimėjo už audimą ir tapytus paveikslus. Mano močiutė mane išmokė austi. Labai lengvai galima išmokti. Ji gyvena Tampa, Floridoje. Jos gimtadienis yra spalio mėnesio tryliką dieną. Kalėdoms ji mums atsiunčia apelsinų. Man labai patinka tie apelsinai!!! Ji turi vieną dukrą ir du sūnus. Jie visi panašūs į močiutę. Man labai patinka mano močiutė!

Gema Benokraitytė,
Washingtono Kr. Donelaičio
lit. mokyklos 6 sk. mokinė

MOTINA

Trys mylimiausios motinos yra: mano mama, Marija ir motina Tėvynė. Andreja
Mano mama yra labai gera. Ji man paaiškina, ko aš nesuprantu, kai širdį skauda, ji paguodžia mane.

Mano mama yra graži ir man padeda, kai aš užsigaunu, ar sušeriu. Ji yra galingoji seselė ir padeda daktarams operuoti.

Marija yra mano Mama danguje. Ji yra Jėzaus Motina. Ji mane myli ir aš ją myliu.

Vilija
Mano tėvynė yra Lietuva. Ji ir yra kaip Motina tiems, kurie ten gimė ir augo, ir visiems lietuviams.

Kiekvienam katalikui yra dar viena svarbi Motina, tai Dievo Motina Marija. Lietuva vadinasi Marijos žemė ir lietuvių Dievo Motinai daug meldžiasi.

Rimas

Mano mama yra daugia, negu tik mama. Ji yra mano globoja, patarėja, šoferis. Kai aš susipešu su sese, ji būna teisėja. Mano mama moko mane lietuviškai. Ji mus veža į lietuvišką mokyklą net ir tada, kai mes nenorim.

Paulius
Motinos yra labai naudingos ir geros.

Petrus
Lietuva yra visų lietuvių Motina, nes kai jie arba jų tėveliai gyvena Lietuvoje, ji juos priėmė ir užaugino.

Andre
Mano mama yra labai maloni, bet griežta. Aš ją labai myliu ir bandau klausyti, bet kai neklausau, tada ant manęs užpyksta ir nubaudžia.

Linas
Kai ji tave baudžia, žinai, kad dėl gero. Ji mus maitina ir prižiūri, visada nori tau padėti.

Julija
...Bet mano mylimiausia —
Mane pamyli,
Mane pavalgydina,
Mano Mama!

Saulius
Visi Clevelando Sv. Kazimiero lit. mokyklos 7 ir 8 skyriaus mokiniai.

GEDIMINAS

Gediminas buvo garsus Lietuvos kunigaikštis. Jis su kaimynais gerai sugyveno, buvo teisingas, darbingas, nieko nesikraudė. Lietuvoje tada buvo

ramu gyventi. Jis pradėjo statyti piliis, miestus. Visą darė, kad žmonėms būtų geriau gyventi. Jis pastatė ir Vilniaus miestą. Jį puošė ir labai mylėjo Vilnių. Lietuva tada buvo labai didelė valstybė. Jis pasiūlo kiek krašto sau valdyti, o kitas dalis pavedė savo vaikams ir giminėms. Su kaimynais lenkais ir rusais sugyveno gerai, tik su kryžiuočiais negalėjo sugyventi. Gediminas visą laiką su jais kariavo, nes jie norėjo užimti Lietuvą. Lietuviai karygiai gynė savo kraštą. Kai Gediminas buvo rytuose, kryžiuočiai užpuolė Pilėnų pilį. Lietuviai smarkiai gynėsi, bet pamatė, kad negalės priešs atmušti. Tada sukūrė didelį laužą ir visi kartu su vadu Margiu, moterimis ir vaikais dingo liepsnose. Gediminas žuvo kariaudamas su kryžiuočiais.

Rima Zavytė,
Toronto "Maironio" lit. m-os
mokinė. Kanada. "Mūsų pasaulis"

DIDŽIAPEDIS

Uždusęs Silvestras atsisilojo į urvo sieną. Ji buvo šalta ir drėgna. Jo alsavimui apsimus, išviešpatavo tyla, kurią kartkartėmis pertraukdavo vandens lašėjimas kažkur neįžūrimoj urvo tamsioj. Staiga visas jo kūnas pegaugais nuėjo ir beprotiškas riksmas įstrigo jo gerklė. Siena, į kurią jis negalvodamas atsisilo, buvo minkšta!

Atšokęs Silvestras suprato, jog jį persekiojantis sutvėrimas atvyko čia pirm jo. Tik tada jis pastebėjo iš sienos sklindantį gilų alsavimą ir jo akys sienos vietoj pūriėjo priešais stovintį milžinišką sutvėrimą, Didžiapėdį vadinamą.

Tai buvo sutvėrimas aštuonių pėdų aukštumo, pusian gorila, pusiau meška. Jis vienu kassiu pajėgė suvalgyti Big Mac, o visą Cadillac mašiną suvalgyti jam užtekdaavo penkių kassiu.

Didžiapėdis ėmė sėlinti prie Silvestro. Priremtam prie sienos ir neturindam kur eiti, Silvestrai dingtelė, kad čia jo gyvenimo pabaiga.

Staiga Didžiapėdis suarzgė: — Man užėjo noras valgyti Big Mac!

Tai išgirdęs, Silvestras atsiduso. Jis pasistūlė nueiti į McDonald's restoraną, nupirkti Bic Mac ir atnešti Didžiapėdžiui.

Taip kalbėdamas Silvestras ėmė grįžti iš kur atėjo. Galop pasirodė urvo anga, pro kurią jis buvo įėjęs. Buvo besveikūs save gudriai išsiukus iš mirtino pavojaus, tik staiga išgirdo milžinišką Didžiapėdžio žingsnius ir piktą jo urzgimą.

"Jis negali laukti. Mane dar suėdė!" pergalvojo Silvestras, esant bėgti. Tačiau per vėlu! Jį sulaukė gauruota milžino ranka!

—Gauk Big Mac be svogūnų, prašau, — pasakė Didžiapėdis.

Andrius Gležas,
Bostono lit. m-os 5 kl. mokinys.
"Švilpukas".

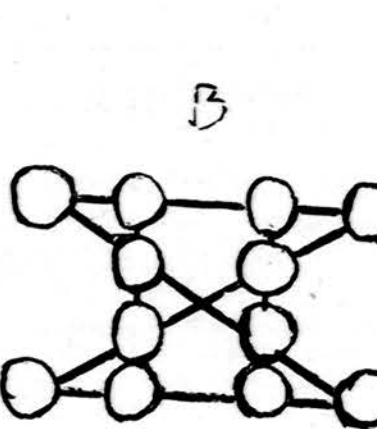
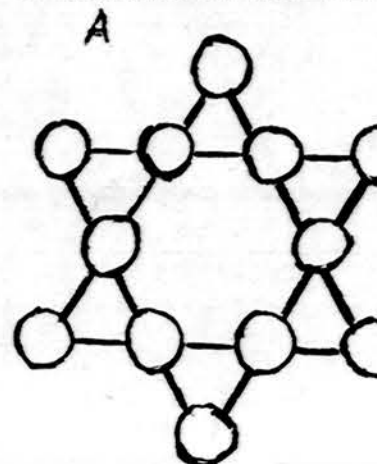
MANO MAMYTĖ

Mano mamytė yra labai gera. Ji man visur padeda. Padeda paruošti pamokas ir atlikti kitus darbus. Ji man nupirka ko man reikia. Aš ją labai myliu, o ji myli mane. Ji nori, kad mes geri užaugtumėm.

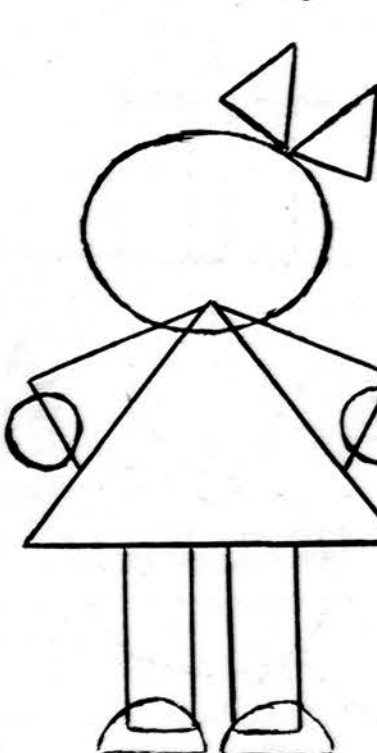
Tauras Gaikštas,
Marquette Parko lit. mokyklos
5 skyr. mokinys

GALVOSŪKIŲ NR. 30 ATSAKYMAI

I. Žiūrėkite du brėžinius.

II. Žiūrėkite brėžinį.

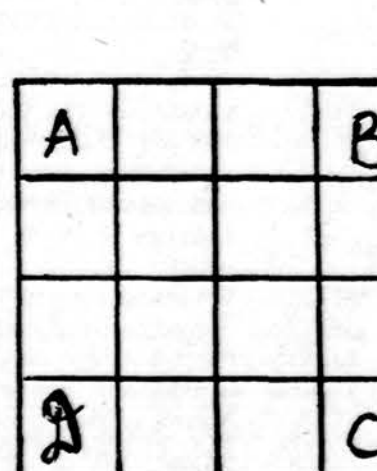

III. 1) E. 2) E. 3) Esi. 4) Eini. 5) Ešai. Gali būti ir kiti žodžiai.

IV. Prispaudus pirštu popierių, pieštuko antru galu (be trintuko) braukite aukštyn žemyn ir į šonus. Popieriuje gausite pinigų atvaizdą, kuriame matysite ir datą.
V. Amalų žmonės vadina žaibavimą tolumoje be griaustinio. Dar sako amaluoja.

GALVOSŪKIŲ NR. 34

I.

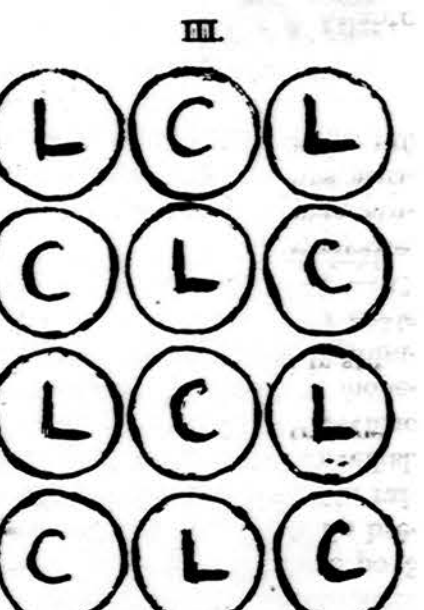
(Žiūrėkite brėžinį). Iškirpkite iš popieriaus šešioliuką vieno kvadratinio centimetro dydžio lapelių ir juos nuspalvokite taip:

4 lapelius geltonai, 4 — žaliai, 4 raudonai ir 4 palikti baltus. Paskiau kiekvienos skirtingos spalvos lapelius sunumeruokite pradedant vienu ir baigiant keturiolika. Taip paruoštais lapeliais reikalinga padengti nupieštos figūros šešioliuką langelių taip, kad tų langelių išilginėse (žemyn, skersinėse ir nuo A iki C, nuo B iki 4 eilės nepasikartotų nei lapelių spalvos nei juose įrašyti numeriai. Šešioliukas langelių figūrą nusipieškite didesnę, negu čia matote. (10 taškų).

II. Vienas policininkas važiuojo tarnybos reikalais ir sustojo prie vieno plėšiko namo. Pro langą pamatė plėšiką sėdintį prie degančio židinio ir skaitantį knygą. Vėliau plėšikas rastas negyvas, bet židinyje dar degė.

Vėliau policininkas buvo klausinėjamas slaptosios policijos (FBI) apie įvykį. Policininkas taip aiškino: "Aš mačiau plėšiką prie židinio skaitantį knygą. Aš kurį laiką buvau nuvažiuojęs tarnybos reikalais kitur. Po dviejų valandų grįžau, ranka pratrynau apledėjusį langą ir pro plyšį pamatiau plėšiką gulintį negyvą. Taigi pasakiau jums tikrą tiesą.

Slaptoji policija netikėjo, ką policininkas jiems sakė. Pagalvokit ir parašykite kodėl? (10 taškų).

(Žiūrėkite brėžinį). Padėkite ant stalo dvylika vieno cento monetų keturiose eilėse po 3 monetas kiekvienoje (kaip brėžinyje parodyta). Nupiešta raidė L reiškia Lincolną paveiksl, o raidė C reiškia antrą vieno cento pusę. Vieną iš tų monetų reikia pirštu paliesti ir stumti į kitą vietą taip, kad I eilėje būtų visos monetos L, II — C, III — L ir IV C. Parašykite, kaip darėte, kurią monetą stumėte ir kur, kad brėžinys atitiktų uždavinio reikalavimus. (10 taškų).

IV. Jei laivas plauks iš Atlanto vandenyno Panamos kanalu į Didįjį (Pacif) vandenyną, ar ta kelionė bus į pietų pusę, pietų vakarų ar pietų rytų? (5 taškų).

V.

V LIETUVAS
I GNALINAI
LUOKENELA
NTJLIEMU
IEOAOVUTL
UNTIBENUI
SAVPEŽESA
ADIELILLI
SUNDISIEE
MBGAASISVS
EYISIMAU
NSAATNLOL
AAIIEAYUO
KAUNASSNS

(Žiūrėkite raidyną). Iš šių raidžių išrinkite šiuos pavadinimus ir apibraukite aplinkui: 1) Lietuva. 2) Vilnius. 3) Šiauliai. 4) Ignalina. 5) Alytus. 6) Nemūnėlis. 7) Luokė. 8) Klaipėda. 9) Utena. 10) Nevėžis. 11) Jotvingiai. 12) Obeliai. 13) Lėfigūros šešioliukų langelių taip, kad tų langelių išilginėse (žemyn, skersinėse ir nuo A iki C, nuo B iki 4 eilės nepasikartotų nei lapelių spalvos nei juose įrašyti numeriai. Šešioliukas langelių figūrą nusipieškite didesnę, negu čia matote. (10 taškų).